

АЁЛ КҮЗЛАРИДАН

Хар баҳор Амир Темур руҳи-покини зиёрат қилиш вилоят хотин-қызлар күмиталари раисларининг одатига айланган.

Баҳорнинг хушжаво кунларда кўхна Шахрисабзга йигилиб, Амир Темур руҳи покини зиёрат қилиш Қашқадарё хотин-қызлар күмитасининг фаоллари учун одат бўлиб қолган. Яхшида, туман хотин-қызлар сардорлари шу баҳона дийдорлашиб, ўзлари килаётган ишлари, режалари, муаммолари ҳақида гаплашиб олишади. Бирбирлари билан тажриба алмашадилар. Бундай тадбирларга вилоят хотин-қызлар күмитаси раиси Инобат Каримова бошкада.

Бу гал ҳам туманлардан келган хотин-қызлар күмиталари жонкуярлари Шахрисабзни Мирақи қирлари бағрида "Оиласда эрракларнинг ўрни ва масъулияти" мавзусидаги семинар-кенгаш ўтказиши.

- Энг катта гуноҳ - эрракнинг ўсиласи олдида масъулитсизлиги, - деди Шахрисабз шаҳри бош имоми хатиби А.Жониев. - Пайғамбаримиз ҳам "Аёлига меҳр кўзи билан қараган эркак"ни суюмли умматларидан эканлигини таъкидлабандар. Бугун уйда ётвоби, рўзгор "юки"ни аёлнинг елкасига ортоқлаб қўйлан эрраклар кам эмас. Бу эса ўртада хотенглини келтириб чиқармоқда. Кўпгина оиласарда она эртадан кечагча "бурни ерга теккудек" бўлиб келгач, болалар тарбияси ёзтиборидан четда қолади. Ота эса тайёрга айёр: "Килади-да, хотин бўлгандан кейин", - деб рўзгор ишларига ҳам бўйни ёр бермайди. Карабиски, жанжал... болалар аросатда - оиласнинг тагига сув кетади...

- Худди шундай оиласда эрнинг жанжалларидан жони бўзига келган аёл ўз жонига қасд қимоқчи бўлганда, Қамаши тумани хотин-қызлар күмитаси раиси Фотима Кароматова ўз жонини хавфга кўйиб аёлни асрар қолди. Акс ҳолда... битта оила хонавайрон, болалар етим, эркак жазо ўтша худудида юрган бўларди.

- Бундай кўнгизсизликнинг олдини олиш учун тиббиёт ходимлари, руҳшунослар, хукушунослар, нодавлат ташкилотлар ходимлари хонадонма-хонадон юриб, оила аъзолари билан шахсан сухбатлашмоқдалар, - деди

вий тадбиркорликни ривожлашибдириш учун эса иш билан таъминлашга кўмаклашувчи давлат жамғармасидан 40 млн. сўм ажратилди. Бу янгиликлар ҳар ҳафта туман хотин-қызлар күмитасига ингилган маҳалла маслаҳатчилари орқали хотин-қызларга етказилияти.

Энг аввал аёлнинг саломатлиги бенуқсон бўлиши керак. Иш, натика, мувоффақият кейин бўлади. Бу учун аёлларимизни спорту жалб қилиш айни муддао. Кўз тегмасин, шу пайтага қадар республика чемпионати ва биринчлигидаги 124та, вилоят спорт мусобақаларида

— Богчамиз 140 ўринли бўлиб, б ёшгача бўлган болаларни сил қасаллигидан мухофаза қилишга мўлжалланган.

Бунинг учун барча тиббий жиҳозлар мавжуд. Уларнинг соғлиги врачлар ва тиббиёт ҳамширлари назоратидаги, - деди Жиззах вилояти, Дўстлик тумани "Бинафа" болалар боғчаси мудираби Солия Қулбоева.

— Киз бола ёшлигидан ҳуқуқини таниб, китта ҳаётга тайёр бўлиб вояга етса, баҳт доим унга ўйлодиши бўлади. Биз ўтказётган тадбирлардан мақсад ҳам-шу, - деди Қашқадарё вилояти, Чироқчи тумани хотин-қызлар күмитаси бош мутолееси Робияхон Бердиёрова.

— Онам Энахон, отам Сафарбой, қайнотонам Аниргул монинг насиҳатларини ҳузуримга келган хотин-қызларга сингдиришига ҳаракат қиласади, - деди Қорақалпогистон республикаси, Амударё тумани, ФХДЕ

Навоий вилояти, Конимех тумани, "Олимжон" дәжон фермер хўжалиги бошлиги Жангил Тошева бузунги кун дёлдан билимдонликини, тадбиркорликни тараб қилишини ўз ҳаётни мисолида исботлаб келмоқда. Ўтган йили ҳар гектар ердан 40 центнердан буёдой, 43 центнердан пахта ҳосили йигиштириб, давлатга сотдим. Оиласам ҳам тўй, жамията ҳам фойдам тегди, - деди у.

Санобар ФАХРИДДИНОВА

Хонага кириб келган йигит ўзини Содиккон деб танишилгач, чукур хўрсинди да:

- Мен отам билан 10 йилдан бери гаплашмайман, - деди-ю, жим қолди. У ўзини босиб олиши учун бошқа саволлар билан чалғита бошладим.

- Ёшингиз нечада, маълумотингиз қандай?

- 28 да кирдим. Ҳисобчилик коллежини тутгатганиман. Ҳозир бир идорада хисобчи бўлиб ишлайман.

- Ўйланганимиз?

- Ҳа, битта қизам ҳам бор.

- Содиккон, ақлини

йиғиб оладиган ёшдасиз, қасбу-ко-

рининг ҳам ёмномас.

Қолаверса, ўзингиз

ҳам отасиз. Нега шундай бўлди?

- Ўтра мактабни битираған йилим, отам фирибагра алданиб кўлгина пулдан айрилгач, қаттиқ асабийлашиб қон босими ошадиган бўлиб қолди. Шифокорлар отамин уйда даволарим ёш, энг каттаси мен эдим. Отам: "Болаларнинг шовқини ёкмаяти", - деб бобомникига кетиб қолди. Биз бувимлар билан яқин турдим. Отамнинг кўнглига қараб ҳеч ким индамади. Шу вақтда, эски уйимиз қаттиқ ёқсан ёмғирдан кулаг туши. Бобом, амакимга: "Кўриб турибисизлар, аданг бетоб. Содикон иккенинг ўйни тикланглар", - деди. Мен эски қозозларни (макулатора) ийғиб сотиб, пул тўпладим ва ўйни курдим. Отам тузалиб, уйга келгач: "Мен бошқача курмоқни эдим, ўзбошимни бўлиб колибсан", - деб жанжал чиқарди. Шуши мен билан гаплашмай кўди. Мен ўшига кирдим. Талаба бўлсам-да, рўзгорни ўзим тебратардим. Иккичи курдалигимда онам операция бўлиб қолди. Ёлғиз ўзим бошида турдим. Жуда ёмон бўлар экан. Бошқа беморларнинг операциядан чиқишини ўнлаб якинлари кутиб турса-да, факат мен-

гина ёлғиз, онамга Худодан нажот тилаб турдим, отам била туриб келмади.

- Нега, онангиз билан ҳам хафалашганим?

- Ҳа, отамнинг мен билан гаплашмагни эзилган онам, бобом билан бувимга ёрилган экан. "Сен болангнинг ёнини олдинг", - деб онам билан ҳам тескари бўлиб қолди. Үқишни битириб,

ишга кирдим. Онам менинг уйлантироқчи бўлиб, отамдан маслаҳат сўраган экан, "Сизлар менинг галиминиз назар-писанд қилмайсизлар-ку, бу ёғига ҳам энди билганларингдан қолманинг", - деди. Бу орада бобом Ҳажга бориб келди. Ўртоқлариминг ҳаммаси ўлан-

ди. Эртага тушган ўйда ота меҳрига зор бўлмасмикан, бу ҳолатни ҳамма ҳар хил тушунади, юзига тамға бўлмасмикан, деб кўрқаман.

- Отангиз ишлайдими ё нафақадими?

- Ҳали нафақа ёшига етмади. Аммо ишлайди, куни билан ўйда, рўзгорба бир сўм ишлатмайди. Ҳатто овқатни ҳам бобомнида, яъни, отасинида еб келади.

- Келининг мумаласи қандай? Неварасини сүждими?

- Келининг яхши гапиради, қизимни ҳам эрзалатади. Аммо маҳалла-кўйда хижолатдаман.

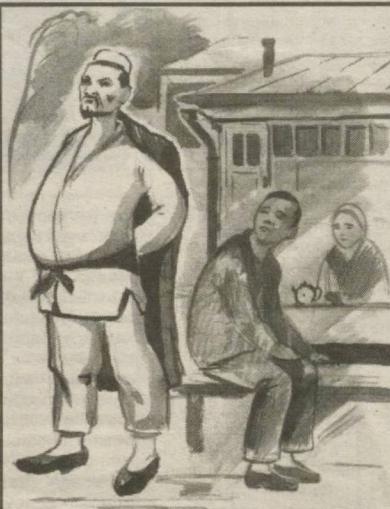
- Бу ҳаётда нималар бўлмайди. Отангиз балки ўша фирибгарнинг килимидан сўнг шу асад қасаллигига чалингандир? Ахир мол аччиғи-жон аччиғи дейишган! Илохи бўлса маҳалла раиси, қариндошларингиз кўмагидаги бирор ишга жойлаштиринглар. Чунки, ишга овунади, одамлар билан мулокотда булади, қолаверса чўнтағига пул тушади. Кўпчилик билан бўлса кенгрок фикр қилади. Зора, ўшанда оиласини, фарзандларини тушунса.

Йигит яна бироз ўтиргач, хайрлаби чиқиб кетаркан, дардини айтиб енгил тортганини билдири. Газетани интиқлиқ билан кутишини, ўйда газетанинг неча йиллик тахлами туришини айтиди. Йигитни тинглар эканман, унинг отасига: "Эй, инсон! Шундай оиласигиз, фарзандларингиз бор экан, нега энди уларни қадрламайсиз?"

Юрагиздаги музни эртинг. Ко- бил фарзандлар, оқила аёлингиз борлиги баҳт-ку! Бу баҳтнинг қадрига етинг. Токи кеч бўлмасин, дегим келди.

Матбула ШУКУРОВА

Отам менга гапирмайди...

- Учрашдик, истараликкина, одобрийигит экан. Бир-биримизни тушундик. Йигит, яъни, Лутфула фарзандли бўлдишни орзу қилишини, агар туғиб берсам бошига кўтариб юришини айтиди. Ўзимнинг ҳам орзум шундай эди. Тўйдан кейин ўй юмушлана-

коларсиз, - дерди қайнонам ботмайдиганинга қилиб.

Ҳар куни эрталабдан кечгача тиним билмасдим. Очигини айтишада, қаттиқ чарчадим. Аммо, бошқа илоким ҳам йўк, чунки бу иккичи турмушим эди. Отаномни ўйлаб чидашга, ҳаммасига ултуришга ҳаралдим. Микробор экан, бу эса худа ҳавфли экан. Шу туфайли ўғлим, йиллаб кутган болам... Мажрух экан. Орадан бир неча ўйтагача кетиб келарди.

- Сиз фарзандингиз хакида гапираёттандингиз...

- Ҳа, энг катта баҳтим ҳам, баҳтисизлигим ҳам ана шу фарзанд туғайли бўлди. Чунки, эрим хотини тумаганинга учун ахашашанди. Шу боши ўйдагиларни ҳаммаси бизнинг тезрок фарзандли бўлишимизни исташарди. Ҳомиладор бўлганимни эштиб, эрим жуда хурсанд бўлди.

Лекин у ҳам мени ўй юмушларини бажаришдан озод қила олмади, онасига гап қайтармасди. Ҳомиладор бўлсам-да, оғир юмушларини қила-верганим учун тез-тез қалсонада ётардим. Бунинг устига ҳомиладингиз ривоҷланиши ҳам яхши эмасди. Вакти келиб ўғил фарзанд кўрдим.

Ҳамма хурсанд бўлди. Мен орзумига еттанимдан кувониб уни бағримга босиб сира тўймасдим. Лекин шунда ҳам ўй юмушларини қилишга мажбур эдим. Овиснадим эса иш килмас, болаларини боячага олиб бориб, оғир келиб хотирхам яшашарди. Мен буларга парво қилмасдим. Фарзандим туғилға, яшаш яна ҳам ширинроқ туюларди.

Кўнгироқларингиз...

Орадан бир-иқки ой ўтгач болалми клинцикага олиб чиқдим. Шунда бир мудхинш ҳақиқатни билиб қолдим. Эримнинг кони таркибида микробор экан, бу эса худа ҳавфли экан. Шу туфайли ўғлим, йиллаб кутган болам... Мажрух экан. Орадан бир неча ўйтагача кетиб келарди. Шу бугун... Ҳозир сизга кўнгироқ қилишимдан сал аввал қайнонам билан эрим ўғлини Тошкентга, мажрух болалар уйига топширишга олиб кетишиди. Мажрух бўлса ҳам болам эди-да, чидай олмаяпман. Ҳозир сизга гапираёттандингиздан сал аввал қайнонам билан эрим ўғлини Тошкентга, мажрух болалар уйига топширишга олиб кетишиди. Мажрух бўлса ҳам боладан тириклий айришп оғир экан...

Гулбека шу сўзларни айтгач овози тириб гапира олмади, кейин ўзингиз хўйи кўйиб кўйди. Шекилини гашаклини башарашанди. Нима бўлгандга ҳам боладан тириклий айришп оғир экан...

Азизлар! Агар кўнгироқ узилиб қолмаганда, айрилка қўнмай изтиробдан қийналётган аёлни нима деб юпташдирм?

Гулбека, аввало сабр тириклий. Албатта, эрингиз билан ўзингиз хам тезлик билан мутахассисга учрашиб, тиббий кўрикдан ўтишларингиз лозим. Ахир, ота-она соғлом бўлсагина, боласи ҳам соғ туғлиши тиббиётда исботланган.

ГУЛАШАКАР

Боламни кўмсаб йиғлаётман

- Опажон, боласидан тирклай айрилган онанинг ахволини тушуна оласизми?

- Агар тушунсангиз менга бир маслаҳат беринг. Ҳозир менга дунё тор бўлиб, ўзимни кўярга жой топа олмайман... - деб

кўнгироқ қилган аёлга аввалига нима дейишни билмай қолдим. Ўзини танишилришини сўрадим.

- Исимм Гулбека, Хоразм вилоятининг, Ҳазораспор туманинданман, - деби у кўз ёши арапаш.

- Нега ҳафасиз, ахир ҳамма нарсанинг иложини топиш мумкин. Факат бунга озигина сабр ва вақт кепак бўлади, - дедим уни оқиатиб.

- Мен жуда кўп сабр қилдим. Ьешим 23 га чиқсан бўлса-да, турмушнинг анча машакқатларине кўрдим. Севганд یигитим билан бир йил синашиб турмуш курдим. Жуда ҳам баҳтили эдим. Эрим Шавкат кутилмаганди автоҳожалокатта учраб вафот этиди. Касалхонада эримнинг жасади устига оқ чойшаб ёбиб олиб чиқиб кетишиётганда, унинг устига ўзимни ташладим. Шундан сўнг нима бўлганини билмайман. Ўзимга келганимда топиши кепак билан ахралган эканман.

Эримнинг йўлтичча келин бўлиб тушган хонадонда изтироб билан яшадим.

- Нега изтироб билан яшадингиз? Ахир тезда отангизнига қайтиб келишини

гина килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, бу хонадонга ҳам астасиниң кулиниларни билан меҳр кўя бошладим. Ўйдаги хамма юмушларни мен қилардим. Аммо, иккиси

килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

овсиининг қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

килишга киришдим. Бу дода қайнона-қайнатамдан ташки, иккиси овсиним, уларнинг фарзандлари ҳам яшашар экан. Ҳуллас, эримнинг йили ўтгандан кейин қайнона-қайнатам, қайникулаларни баримга босиб хайдаршадим. Шу куни ота-онам билан яна ўйимизга қайтиб келдим. Чиқсан қиз чириқидан ташки, иккиси

Мақолада ёритилган мавзу ўта долзарб. Кишини чукурчукур мулоҳазага ундандаиди. Бир пайтлар яратилган фильмлари томоша қылган киши ундан ўзига бирор сабоқ оларди, онги, сависи ошарди, ўша фильмни қайта кўргиси келаверади. Хар қанча кўрса ҳам безмасди киши, ҳар гал кўрилганда янгидан янги маъно касб этаверади. Ҳозир намойиш этилаётган хорижий фильмлар бизга нима беряпти-ю, ёшларимизни қайси кўчаларга бошлайти? Ёшларимизнинг юзузини очмаятмиккин?

Баъзи оиласарда телевизорда хориж телесериаллари бошланиши билан ота-оналар ёши ва хисидан қатъий назар барча болаларини фильм томошасига чакириб колишади. Кўча-кўйда ҳали она сути оғиздан кетмаган, бояча ёшидаги ўғил-қизлар ўйин аносисида ўзларини ўша фильмларнинг қархамонлари номи билан атаб, улар қилинг ишларига тақиқд қилишади. Табиатнига ҳам гувох бўламиш.

Ота-оналар! Бир ўйлаб кўрайли-чи, бундай болалардан келажакда нимани умид килиш мумкин? Қаёқка кетаятмиз? ўзи?

Баъзи йигитлар ҳали қандай инсонлиги номаълум бир кизини мавқафат кусни, ё бойлиги, ё бўлмаса отасининг бевафо мансабига ушиб унга,

увланишиади. Ҳатто ота-она ролигини олишишади ҳам. Бази жойларда бўйга етган кизлар бу дунёга келишига сабабчи бўлган, неки азоб бўйса чидаб, ўзидан-да ортиқ эҳтиётлаб, баррида кўз корачигидан зиёда авайлаб асраран ота-онасини

"Yoshlar" телеканали орқали бор-йиги бундан бир-икки йил оддин намойиш этилиб, телесериал ишқибозлари ёдидан ҳали кўтарилиб улгурмаган "Гвадалупе" номи Мексика фильмидаги бир ходисани эсланг: фильм қархамонларидан бирни Даниел муттасил, ҳатто ҳомиладор-

ҳаёли бузилмай қолмайди. Мин афсуски, бундай рекламамоно кийиннишдан мактаб ёшидаги кизлару, ҳатто турмушга чиқкан ёш келинчаклар ҳам четда қолишмайди. Таажуба, уларнинг оталари, ака-укалари, эрлари ва бошқа эркак қариндошларининг кўзи қаерда, ёки бу хол-

қархамонларининг ярим-ялангоч қиёфаси акс этиб туриши ҳам одатий холга айланди. Наҳотки бу дафтартарларни харидорига килишнинг бошқа йўли бўлмаси.

Миллатимиз шаънга дод бўлувчи бу иллатлардан юз ўтирасак, ана ўшандага яраттан ҳам, буюк ажоддларимизнинг руҳи-поки ҳам биздан рози бўлар, иншооллоҳ. Баъзан кўрак кериг фархланганимиздек, биз ўзбекмиз-ку, бас, шундай экан, ўзбек бўлайлик.

Ўзбек Бўйлаб

"By ҳақда ўйлаб кўрайли" 2-сон

ЭСЛАТМА: Фарзандларимиз китоб ўқимай қўшишаш. Телевидение орқали бериладиган кўрсатувлар, беҳаёл сериаллар билан кифояланаб қолишшапти.

Муаллиф: М. ФАТТОЕВА

эл-улус орасида шарманда-ю-шармисор қилиб, синаштасиб йигитга эргашиб, қочиб кетиб, хомилиси билан келинлик либосида ўтириши тобора одатга айланаб бормоқда. Бува бу каби ифлос одатларининг покиза миллатимиз юзига балчик янглиг саҷрамоғида халиги телесериалларнинг тасири йўқмикин. Энг ёмони, уларнинг халқи етказилишида нафақат нодавлат телеканаллар, ҳатто давлат телеканаллар ҳам беминнат, салмоқли ҳисса кўшишмокда.

Телекўрсатувлар ва радио-эшиттиришлар орқали деярли ҳар куни аср вабоси ҳисобланниш гиёхвандлик, унинг фожиали оқибатлари ҳакида бонг урилади. Мавзуга оид видео, аудио роликлар берилади-ю,

лик даврида ҳам гиёхвандлик моддаларини истеъмол қилиш, бироқ бўлғуси наслларга ҳам ёзинчи қисмат баҳш этувчи бу оғу унинг ҳомиласига ҳеч бир тасир кўрсатасмиш...

Баҳорда кунлар исий бошлаганидан, то кеч кузгача бўлғандаврда аксар ўзбек ўстаси қизлар гарблиси жиндошларига тақлид қилиб, ярим-ялангоч холда юришлари ҳеч кимга сир эмас. Табиатий, уларнинг бундай рекламасига қўзи тушган ҳар қандай эркакнинг

ни ҳар куни кўраверип ву кўзлар бунга ўрганиб кетганими. Наҳотки, ор-номус, иззат-нафс, ҳамият ва исход деган тушнаналар ҳам бу "эркак" ларни тарк этган бўлса-я!

Пок ниҳят билан кўчага чиқкан ҳар бир эркакнинг ўзини бўлмаси-да, қўзи ва фикрини зинога бошловчи бу шум одат не-не оқила-ю-фозила, хаё-ю-ибода беназир момоларнинг авлоди бўлмиш миллатимиз қизларини заҳарлашида жумладан, ўша ахлоқсиз сериалларнинг ҳам хиссаси йўқмикин?

Баъзи мактаб ўқувчилари фойдаландиган ёзув дафтарларининг мӯковасида хорижий телесериаллар

Бу мақола менга каттик тасир килид. Ҳа, ҳақиқатан баъзан оналарнинг бевакт ўлими фарзандларнинг ҳаётини издан чикарив юборади. Уларнинг юрагиди бир умрда битмас жароҳатлар колдира-

тишиб, хоҳаган ўқишимизда ўқитди. Кўнглимизга кулок солди. Яхши ишларга жойлади. Оиласиз онам бўлмаса ҳам тарқаб кетмади. Ҳозир укаларим алп қоматли йигитлар бўлди. Қишлоғимизнинг

Акс-сало

“Айт, қандай яшайман торакка қарши?” - 13-сон

ЭСЛАТМА: Ишхонамда бир ўшитни учратдим. 3-4 марта у мени ўшимга кузатиб қўйди. Мен эса уни севиб қолдим. Унинг оиласи бор экан. Усиз ҳәётимни тасаввур ҳам қила олмайман. Айтинглар-чи, илк севгимни қандай унумай, унумта бўладими?

ЗАМИРА,
Зарафшон шаҳри.

ди. Оталаримиз хафа бўлмасинлар-у, "Онали етим-гул етим, онасиз етим-шум етим", "Отангнинг белбоғида қолганча, онангнинг ўтмогида кол" каби мақоллар бехудага тўқилмаган. Кўпчилик эркаклар етим қолган болаларига она мөрхин беради, деб ўйлаб тезорик ўланишга шошиладилар. Лекин, бироннинг борига бирор боғбонлик кила олмайди. Эркаклар табиатан содда, ишонувчан бўладилар. Аёлларда эса мақр кўпроқ, ана ўшалар оиласи парокандалик олиб келадилар, улар бу оиласа бекалинка эмас, бошқа ниятда келган бўладилар.

Менинг онам ҳам ёш, 44 ўшида вафот этидилар. Онамнинг ҳаётининг сўнгиги кунларидан айтган юракларни эзувчи гаплари хамон кулогимда. "Отан қучанинг одами, шу кичик уянган оч колганида нон турган жойни топа олмай йиласа, мен қандай ётаман у ерда?" Шулар озигина эсини таниганида эди". Биз 12 фарзанд эдик. Биргина мен турмушга чикиб, колгланлари уйда эди. Кичик укам 2 ёшда эди. Отам қоракўлчилик совхозида ишлардилар. Баъзан, "сезон" пайтларидан ойлаб чўлда колиб кетардилар. Отам бизни шум этим чикиб кўймади. Ҳаёт давом этиди.

Менинг фикримча, Моҳира-нинг дадаси тизгинини маккора аёлга топшириб кўйиб, фарзандларини қийин ахволга солиб кўйибди. Ундей айёр, бузгунчи аёлдан дарҳол воз кечиш керак. Агар у аёл бу ўйдан кетмас экан, турмуш шундай давом этаверади.

Назира МАНСУРОВА,
Бухоро шаҳри.

нинг баҳти ўз кўлида, тақдирини ҳам инсонни ўзи яратади.

Мен сизга баҳт тилайман.
Шоира ХАСАНОВА,
Тошкент шаҳри,
Шайхонтохур тумани.

Шоира Хасанова, Тошкент шаҳри, Шайхонтохур туманинг кўнглимизга кулок

энг чиройли, ақлли қизлари бизга келин бўлишиди. Барваста йигитлари бизга кўёв бўлишиди. Амакиларим ўша пайтлар отамга уланиш ҳақида гап очганларида отам: "Йўк, бу ҳаҳда гап бўлиши ҳам мумкин эмас, мен болалариминнинг онасига: "Болаларнинг ҳаммасини ўқитмай, баҳти кималан", - деб въяди берганман", - деганлар. Ҳозир отам ўғил-қиз, келин-неваралар куршовида иззатикромда яшагитпилар.

Менинг фикримча, Моҳира-нинг дадаси тизгинини маккора аёлга топшириб кўйиб, фарзандларини қийин ахволга солиб кўйибди. Ундей айёр, бузгунчи аёлдан дарҳол воз кечиш керак. Агар у аёл бу ўйдан кетмас экан, турмуш шундай давом этаверади.

Назира МАНСУРОВА,
Бухоро шаҳри.

Шуҳрат ҚОДИРОВ,
Бухоро шаҳри.

ОНАСИЗ ЕТИМ-ШУМ ЕТИМ

“Она меҳрига зор ўтдик”
- 13-сон, 2005 йил

ЭСЛАТМА: Она вафотидан сўнг, биз 8 фарзандини ўйлаб отам яна ўйланади. Аммо, ўтайди онамни бозга қарши қилиб қўйди. Акам алам устидида наша чекиб қўйди. Агар аёл бозга озигина мечр берганнида эди... Наҳотки бу қиши бўлса?

МОҲИРА,
Қарши.

ДАБРИКЛАЙМИЗ

Оила ва жамият

Онажонимиз
ЭЪТИБОРХОН аз!
Ҳаёмингизнинг
гўзал айёми муборак
бўлсин. Соф
бўлиб фарзандлар,
набиулатар роҳа-
тини кўриб юринг.
Фарзандларингиз номидан
Абдураим.

Онажонимиз ва
устозимиз Матбула
МИРХОЛИКОВА!
Сизни 56 ёшга тўли-
шингиз билан табрикли-
миз. Мактабда ва
оиласизасиз бизга бера-
ётгич марбиянгиз
учун сизга таъзим қилимиз. Соф бўлинг!
Фарзандларингиз.

Меҳрибонимиз
ГАВҲАРХОН!
Тавалуда айёмин-
гиз муборак. Соф
бўлиб, узоқ умр
кўринг. Ҳамиша
омад ёр бўлсин.
Оила аъзоларингиз.

Ҳурматли
ЗАЛОҲАТХОН!
Туғилган кунингиз му-
борак бўлсин. Сиҳат-
саломатлик, оиласив
бахти шилаймиз.
Оила аъзоларингиз.

НИЛУФАРХОН!
Сизни туғилган ку-
нингиз билан таб-
риклимиз. Оиласив
бахти ҳамда меҳнат
фаолиятингизда
омад шилаймиз.
Яқинларингиз
номидан Кундузой

Амакижоним ҲИДОЯТОВ
Сайдалхамат Иноятиллаевич!
Сизни 50 ёшга тўлиши-
нгиз билан кўтлаймиз. Со-
ғалик, узоқ умр тилаймиз.
Оиласиз, фарзандларингиз
бахтига умрингиз узоқ ва
мазмунни бўлсин.

Эҳтиром ила жиянингиз Гуломжон.

Дугонамиз Мухамса
НОРМАТОВА!
Биз сени 13 ёшинг билан чин юрак-
дан муборакбод этамиз. Доимо
юзинглан кулагу аримасин.
Дугоналаринг Зарифа ва Мафтумна
Самарқанд вилояти,
Иштиқон тумани.

ҲИЛОЛАХОН ва
ЭЛНОРАХОН!
Сизларни мучал
ёшингиз - тавал-
луда кунингиз билан
табриклимиз.
Бувижон ва
буважонинг.

Онажоним Майрам ЁДГОРОВА!
Сизни тавалуда айёмингиз билан
табриклимиз. Сизга узоқ умр, соф-
лиқ ва баҳт шилаймиз.
Ўғалингиз Ҳамза, тоғанинг Рахма-
тилло, жиянингиз Мунира.

Бобохонимиз Рӯзи ШАРОПОВ!
Сизни кўтлуг 68 ёшингиз билан чин
юракдан табриклимиз. Сизга узоқ умр,
ману-жонингиз соғ бўлишини шилаймиз.
Эҳтиром ила невараларингиз.
Бухоро шахри.

Опажонимиз ЧАМАНГУ!
Тавалуда айёмингиз муборак! Сизга
уюқ ва мазмунни ҳаёт шилаб қоламиз.
Оила аъзоларингиз.

Аммажонимиз Феруза КУБАЕВА!
Сизни тавалуда айёмингиз билан таб-
риклимиз. Соғ-омон бўлинг.
Сингилларингиз ва келинларингиз.

ЁҚУБЖОН ака!
Тавалуда айёмингиз муборак! Сизга
уюқ ва мазмунни ҳаёт шилаб қоламиз.
Оила аъзоларингиз.

ШОКИР ака!
Сизни туғилган кунингиз билан таб-
риклимиз. Соғ бўлинг.
Оила аъзоларингиз.

САЛОҲИДИН ака!
Туғилган кунингиз муборак бўлсин. Сизга омад ва соғлиқ шилаймиз.
Эҳтиром билан Носир.

ФОЙИБ
БЎЛГАН ОВОЗ

Бир куни опам мени кутмай, дугона-
лари билан ўт ўришга кетиб қолди. Улар-
нинг ортидан югурдим, тутзорга етга-
нимда кулогим шангиллаб, бошим ай-

ланиб, кўз ўнгим коронгулашиб
ўтириб қолдим. Шу пайт "Ша-
рифа", Шарифа", деган товуш янгради, у
опамнинг овози эди. Аста ўрнімдан ту-
риб у ёқ-бу ёққа аллангладим. "Шарифа,
хой Шарифа! Келакол!", - дер эди ким-
дир. Қўзимга узоқдан кизлар қўринди.
Мен уларнинг олдиги шошибидим.
"Мана сенга ўт ўриб қўйдим, идишинга

Ажойиб-Гаройиб

сол", деган товуш тутзор то-

мондан эшилтиларди. Ҳайрон

бўлдим. Ахир овоз тутзордан келяпти,
қизлар эса аллакачон даланнинг нариги
томонига кетиб бўлишган. Тутзор ичига
кирдим... Ҳизимдан кетиб қолибман.
Ҳизимга келганимда теламда қўшнимиз
Собир ака турарди.

- Ҳа, сенга нима бўлди? - деб сўради у.

- Опамни излаб юргандим, - дедим.

- Оланг хуб ани ўқда-ку. Бу ер ахина-

зор, - деди. Шунда кимсасиз жойга ке-

либ қолтанимни тушуниб, орагим шувил-

лаб кўтди. Опам дугоналари билан эгат-

нинг чечтида, канал ёқлашиб ўтиб юри-

шарди. Агар қўшним Собир ака учрамага-

нида бу ҳол хатарли тугаси аник эди.

ЧАМАНГУ

Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб турса-да, ёғингарчилик кутилмайди. Шамол
шарқдан 7-12 м/с тезлиқда эсади. Ҳарорат кечаси 13-18° илик,
кундузи 28-33° исиск бўлади. Республика мизнинг жанубий худуд-
ларида кечаси 16-21° илик, кундузи 31-36° исиск бўлади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Бу ҳафта-
да яқинларингизга кўпроқ меҳр бери-
шингиз керак. Ҳижсанба куни кувонч-
ли хабар эшиятисиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Пул
билан боғлиқ ишларингизни тартибга
солинг. Паҳа-партишилик моддий зарар кўри-
шингизга сабаб бўлади.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Севгилингизга ғамхўрлик кўрса-
тинг. Ҳужалик ишларига кўпроқ ёр-
дамлашишинг.

КИСКЧИБАКА (22.06 — 22.07).
- Ҳафтанинг охирида сиздан қарз-
дорлар пулларингизни қайтаришади.
Жума куни кўпроқ дам олиб, тоза ҳавода сайр
қилинг.

M
U
N
A
J
Ж
K
И
M
L
А
R
А
П
С
Л
О
Н
(23.07 — 23.08). - Ўз ре-
жаларингизни амалга ошириш учун шу
ҳафтада бериладиган имкониятдан фойдала-
ниб қолишингиз зарур.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Катта иш-
ларга кўл урманг. Яхшиси қуай фур-
сат келгунча дам олиб туршингиз ке-
рак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Шошиб
бир қарорга келмаганинг маъкул.
Яхсанба куни майда-чўйда гапларга
ўралшиб қолманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Яқинларин-
гиз билан учрашиб, улар билан дам олинг.
Ота-онангиз олисда бўлса, бориб дий-
дорлашишинг.

B
A
Ш
О
Р
А
Т
И

ҲОКАДАР (23.11 — 21.12). - Ҳафта-
даги ёнг мухими вазифангизни жуда
пухта бажаринг. Ҳатоларга йўл қўймас-
ликка ҳаракат қилинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Жума
куни пулларингизни бекорга
сафламасликка ҳаракат қилинг. Ортиқча
чиқимлардан сақланинг.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Соғли-
ғингизни унутманд. Иложи борича
кўпроқ турли доровор гиёхлардан тайёрлан-
ган чойлардан ичинг.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Иложи
бўлса ўйдан олисга отланинг. Қарин-
дошларингиз билан кўришиб, ўз муаммо-
ларингизни унутишга ҳаракат қилинг.

ЭЪЛОНЛАР!

Профессор Эргаш САЛИМОВ клиникаси барча турдаги аллергик, бўғин, ош-
озон-инач хасталикларини, касалманд, нимон болаларни маҳсус усуспарларда
даволайди. Бронхиал астма хасталигини гармонал дорилар қўлланайди. Ал-
лергик касалликларни анилаб, даволашда турли аллергентларни кўйиб синала-
ди. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Ҳўжав қўчаси, 4-йй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53,

91. Трамвай — 8. 1-шахар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 144-64-30.

«ЎКТАМХОН» замонийи ўқув маркази курсларга таклиф этади:
1. Тикувчиллик - 3 ой. Бошловчилар учун 6 ой. 2. Ҳамширали - 6 ой. 4 ойи үкиш, 2 ойи
амалиёт машгулотлари ўтилади. 3. Тибий массаж - 2 ой (амалиёт билан) 4. торт ва
пиширида - 2 ой. 5. Пиширилар олий курс 1 ой. 6. Ўйғурга таомлар ва салатлар -
1 ой. 7. Сартарошлик - 3 ой (аёллар учун). 8. Парда ва қойшаблар - 1 ой (амалиёт
билан). 9. Сартарошлик - 2 ой (ყўғил болалар учун). 10. Қаштацилик - 3 ой. (маши-
када қишишик). 11. Инглиши тили - 3 ой (бошловчилар учун 6 ой). 12. Рус тили - 3 ой.
(бошловчилар учун 6 ой). 13. Бисер тикиши - 2 ой (яъни мунҷо тикиши). 14. Компьютер складорлари -
2 ой яъна тартибида. (Microsoft Windows, XP, Microsoft Office XP Professional, WINWORD, EXCEL, Power
Point, Paint)

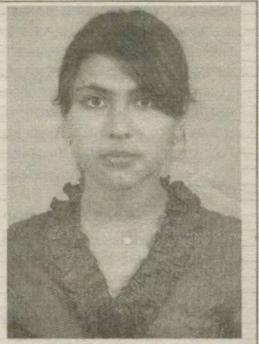
Ўқишини туттаганларга ДИПЛОМ берилади. Ўқишига қабул ҳар куни.

Манзилимиз: Юнусобод тумани, Завзат, 1-йй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орка-
сида. Тел: 125-97-93, 121-77-72, 21-17-95.

Миробод бозори ёнида 16-қаватда 4 хонали уй сотилади. Тел: 54-53-22

Ҳўжан-Жаҳон-Ғиждувонлик Садо-
қат қизининг машкларида майин бир
жилва, ҳақ олдида гўзал бир ҳоки-
корлик кўрдим. Унинг ўзи юзларини
юван, сочларини чайлан Зарафшон
дарёсининг мавжуларини кўрдим. Бу-
хоро Шарифдек юртнинг шоирла-
ри, шоирлари кўтаясин. Шеъриятга
садоқатли Садоқатнинг қадами
кўтлуг бўлсин...

Шамсиiddин САДОИЙ

ОТАЖОНИМ

(Дуоғзийм Исмат Эшонқуловга)

Сиз ишонган тогим азиз отажон,
Гар қоқыслам ҳалоскорим, паноҳим.
Сиз фарзанд камолин ўйлаган пособон,
Сиз ўйличи юлдузим, сиз чароғоним.

Эрта-кеч ёқлинигиз дуода доим,
Дараҳитим ҳосилин, қадрин кўрай - деб.

БУХОРОИ ШАРИФ

Гўзалларинг гўзали Бухоро
Шарифсан, Авлалингдан то абад сир-асрорга
тўлиқсан. Минораи Калондек қаддинг мазрур ва
Шариф юрт номин олдинг дунёларга
сошиб нур.

Бобом Имом Бухорий камол топган
бағрингда,

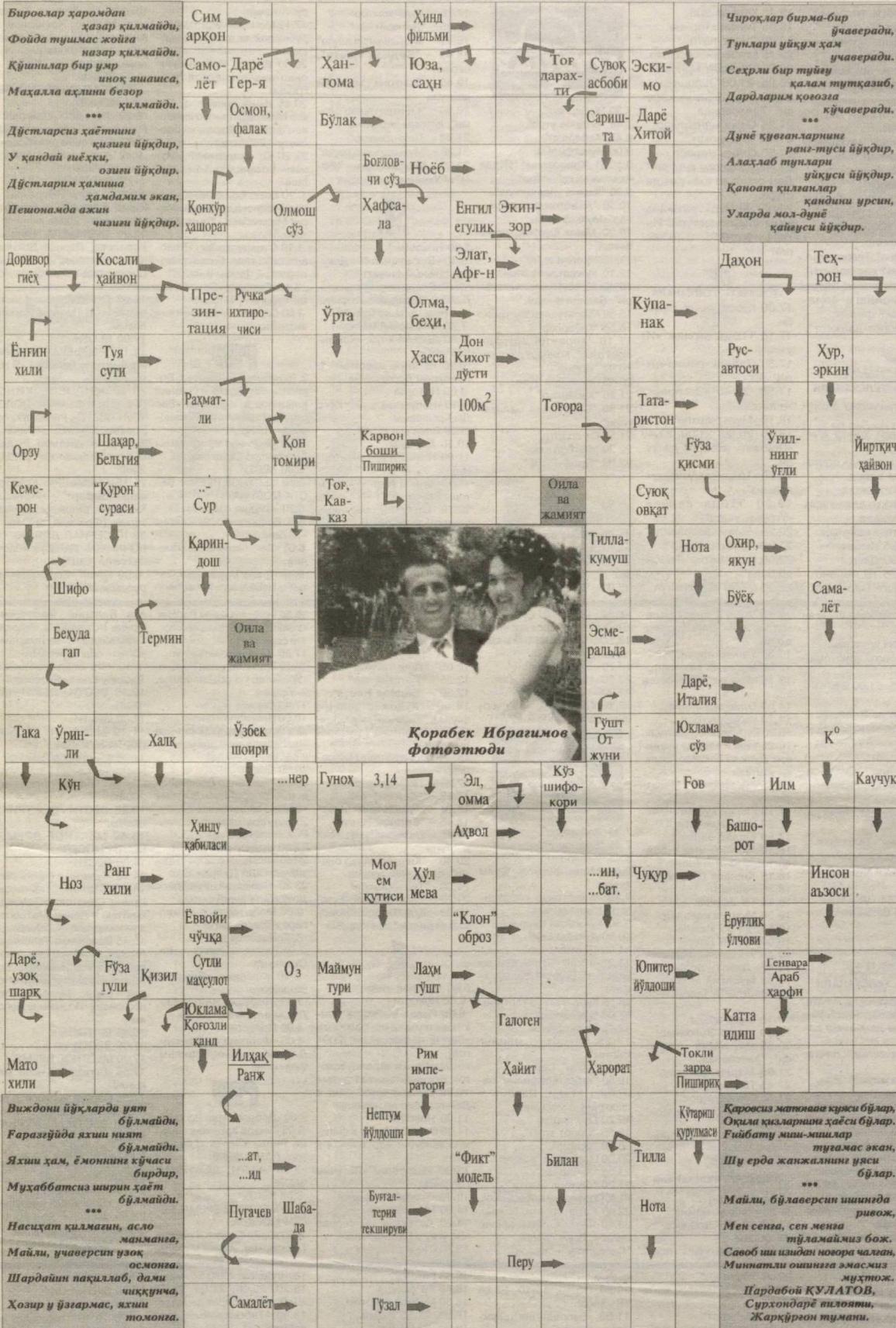
Юртга яраган бир корин кўрай - деб,
Оразингиз ижобат бўлсин илоҳим!

Бошимдаги чиноримсиз соғубон,
Қабилга жо бўлар насиҳатнингиз.

Тоълеимга омон бўлинг отажон,
Ишончнинг оқлар Садоқатнинг!..

Садоқат ИСМОИЛОВА,
Жаҳон иқтисодидети ва дипло-
матияси университети қошида-
ги академик лицей талабаси.

Оқ ўйл!

Ез пайтида күлдами, анхордами чүмиләтгандар оёқелардаги томир тортишиб қолиб, ваҳимага тушиш ходисаси учрайди. Бу вақтда дарров чарчаб қоласыз. Тизза, болдир мушаклар тортишганда тиззани күкракка тортишиб, оёқ кафити ушлаб ўзингизга тортишиб. Кейин тезлік билан мушакларни ишқалаш керак. Чукур нафас олиб, нафасни тутиб турған маъкүл. Шунда сувда туриш осон бўлади. Одатда бир

ЁДИНГИЗДА ТУТИНГ!

хил усулда сузиб, каттиқ чарчаганда ҳам томир тортишиб қолиши мумкин, шунинг учун сузиш усулларини ўзгартириб сузишга ҳаракат қилинг. Суда жуда совқотганда ҳам томир тортишибди, шунинг учун сув 18-20° даражагана илинганда чўимиш керак.

Билмасангиз-билинг!

Тирноқлар бир кечакундузда ўртаса 0,1мм ўсади. Хусусан ёзда 1,5 хисса тез үсади. Кон билан таъминланиши бузилганда тирноқларнинг ўсиши секинлашиди. Ҳомиладорлик даврида эса тезлашади. Тирноқларнинг

узунлиги босик, вазмин, ўйлаб иш қиласидиган, хушумомала, меҳрли одамларга хос бўлса, кичик бўлиши ишчан, мантикли, гапга чечан, ҳазил-мутойибага, танкидга мойил одамларга хос бўлиши аниқланган.

Чўлпоной МЕЛИКУЗИЕВА тайёрлади.

Синалаган ҳақиқатлар

КАНДАЙ УХЛАЙСИЗ?

Америкалик машхур руҳшунос Самуэль Фэнкель шу соҳада қузатишлар олиб бориб, киши ухлагандан қай ҳолатда ётиши унинг феъл-атворига борлик, деган хуносага келди.

* Ружанак бўлиб ухладиганлар... Уларин Фэнкель "нозиз гунчалар" деб атади. Ўзларига ишончлари кам бўлгани учун "очилиб сочилишини", "гулашни" хуш кўрмайдилар. Улар доим болаликдаги тасаввурлари, орзу-ҳаваслари билан яшайдилар. Кимдир уларга сунячик, гамхўр бўлишини хохлайдилар. Масъулиятни ёқтиримайдилар. Улар жуда содда, таъсирчан кишилар бўлиб, ақлдан кўра кўпроқ кўнгил майлига қараб иш туадилар. Натижада баъзан адасадилар.

* Кўкрагини ерга бериб, кулочларни кенг ёған холда ухладиганлар эса, аксинча, ўзларига жуда ишонган, масъулиятли, қатъий, иродали кишилардир. Улар хис-ҳаянга берилмасдан, фақат ақл билан иш юритадилар. Тасодиф ва тартибсизлини ёқтиримайдилар. Хамма ишни олдиндан хисоб-китоб килиб, аник бир режа билан бошлайдилар. Улар оиласда, ишда, ҳамма жойда (агар каттиқкўлликда мөъёридан чиқиб кетмасалар) - яхши раҳбар бўлишилар мумкин.

* Чалканча ётиб, кўлини боши остига кўйиб ухладиган кишилар - самимий, хушчакчак, меҳрибон бўладилар. Улар ақли, бағри кенг одам бўлиб, ўзларининг камчилликларини ҳам, устун томонларини ҳам яхши биладилар. Ҳайтларини мураккаблаштирамай, табиийликни, тинч-осойиштариликни, дўстлар билан тез-тез учрашиб туриши ёқтиришиади. Улар оиласда ҳам, ишхонада ҳам катта хурматга эга бўладилар.

* Ёнбошлаб ухладиганлар кўпинча мўмин-қобил, босик, камтарин, ақли ва зийрак бўладилар. Улар бирор билан тортишиб ўтиргандан кўра, ақл-мулоҳаза билан хурмат юзасидан "ён босиб" кўя колишади. Сабротатли бўлганлари учун ҳаётнинг "баланд-пастига", қийинчиликларига, мурракаб шароитларига тез "мослашиб" кетадилар. Лекин кўзлаган максадларига етишишлари учун каттийлик, иродада шаддотлик етишмайдилар. Шуҳратпаратликини ёқтиримайдилар. Катта лавозимга, раҳбарликка интилимайдилар. Яхшиси, ўзларига мос, маъқул иш тоғиб, осойишта меҳнат килишни, камтарона яшашни афзал кўрадилар.

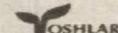
Яқинларингизнинг ухлашига ётибор беринг! Агар шундай ҳолатларни кўрсангиз, ушбу таҳлил ёрдамида феъл-атворини билиб олиб, уларни тушунишга ҳаракат қилишиниз осон бўлади.

ДУШАНБА 2

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.50 "23, 5 даражали бурчак остида".
9.40 "Табиат шифоноси".
9.50 "Ўзбектельфильм" на-
мишия: "Дүпли".
10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Камалак". Болалар
учун кинодастур.
11.30 Узбекистон телера-
дискомпанияси хор жамо-
асининг концерти.
12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 "Одами эрсанг".
12.30 "Шов-шув". Телесе-
риал.
13.20 "Айтишув". Мусикий
дастур.
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 "Монте Карлодаги
цирк фестивали".
15.05 "Интеллектуал
ринг".
15.50 "Замин гаройибот-
лари". Ҳужжатли фильм.
"Болалар сайдераси":
17.00 "Олтиң токъ". Теле-
визион үйин.
17.35 "Покахонтас". Муль-
тисернал.
18.00 ЯНГИЛИКЛАР.

- 18.10 "Севги тилсими".
Телесериал (Корея)
19.10 "Ўзлото" кундадиги
ва рекламалари.
19.30 "Ахборот" (рус ти-
лида)
19.55, 20.25, 21.00
ЭЪЛОНЛАР.
20.00 "Равнак" студияси
намойиш этади:
20.15 Киноафиша.
20.30 "Ахборот".
21.05 Ал-Хаким ат-Терми-
зий хотирасига бағишлан-
ган кураш бўйича VII.
халқаро турнир.
22.35 "Бегона". Телесериал.
22.55 "Мусик: кечава бугун".
22.55 "Ўзбекфильм" студи-
яси: "Осмондаги бола-
лар". Бадний фильм.
00.05 "Ахборот-дайжест".
21.05 Олим манзиллар.
21.25 "Бегона". Телесериал.
22.35 "Мусик: кечава бугун".
22.55 "Ўзбекфильм" студи-
яси: "Осмондаги бола-
лар". Бадний фильм.
00.05 "Ахборот-дайжест".
18.55 Кўрсатувлар дасту-
ри.
17.00 "Давр" ҳафта ичи-
да.
17.30 "Янги авлод" поча-
си. Соглом авлод.
19.10 ёшлар овози.
18.30 Тафсикур ёлқинлари.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
19.00, 22.00 Давр.
19.35, 22.35 ТВ - анонс.
19.40 ўқишига марҳамат!

ЁШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

- 16.55 Кўрсатувлар дасту-
ри.
17.00 "Давр" ҳафта ичи-
да.
17.30 "Янги авлод" поча-
си. Соглом авлод.
19.10 ёшлар овози.
18.30 Тафсикур ёлқинлари.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
19.00, 22.00 Давр.
19.35, 22.35 ТВ - анонс.
19.40 ўқишига марҳамат!

СЕШАНБА 3

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Ахборот".
8.40 "23, 5 даражали бур-
чак остида". Ҳужжатли тел-
сернал.
9.30 Болалар учун "Саргу-
заштлар ороли".
10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Севги тилсими". Тел-
сернал.
"Марифат" тележурнали:
11.10 1. "Куч - билим ва та-
факкура".
2. "Мураббий".
3. "Дунё билан юзлашиб".
4. "Қўнсанотлар".
11.45 "Елғончилар қасри".
Мультифильм.
12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 "Остонаси тиллодан".
12.25 "Кувноқ стартлар".
13.00 "Бегона". Телесериал.
13.45 "Мусика ва театр".
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 Ал-Хаким ат-Терми-
зий хотирасига бағишланган ку-
раш бўйича VII.
14.45 М. Хасанов. "Ерим ке-
таман дейди". Ахборот Ҳидоят-
тов номидаги ўзбек давлат
драма театрининг спектакли.
16.00 Янгилликлар (инглиз
тилида)
16.10 "Мулқдор".
16.35 "Покахонтас". Муль-
тисернал.
17.00 "Ватанинга хизмат
киламан".
18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
18.10 "Севги тилсими". Тел-
сернал.

- 19.10 "Ўзлото" кундадиги
ва рекламалари.
19.30 "Ахборот" (рус ти-
лида)
19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОН-
ЛАР.
20.00 "Фарз ва қарз".
20.20 Жаҳон мумтоз муси-
каси.
20.30 "Ахборот".
21.05 2005 йил - "Сиҳат-са-
ломатик илии". "Кўлингиз
дадр кўрмасин".
21.25 "Хониш". Мусикий да-
стур.
21.55 "Бегона". Телесериал.
22.55 "Тарих кўзгуси".
23.15 "Эдемга кайтиш". Тел-
сернал.
23.50 "Ахборот-дайжест".
00.10-00.15 Ватан тимсолла-
ри.

ЁШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

- 6.55 Кўрсатувлар дасту-
ри.
7.00 "Мунаварр тонг". Ин-
формацион-дам олиш да-
стури.
8.30 "Янги авлод" поча-
си.
8.55 Иклим.
9.00, 13.00, 16.00 Давр.
9.25 "Мұхаббат можароси".
Телесериал.
10.10 Катта танаффус.
10.30 "Ғаройӣ борол",
"Товуз". Мультифильм.
10.50, 13.10, 16.10, 19.35,
22.35 ТВ - анонс.
11.00 "Экспедиция". Ҳуж-
жатли сериал.
11.50 Чемпион сирлари

- (рус тида)

- дан.

- 12.25 Спорт янгиллари.

- 12.45 "Бегона". Телесериал.

- 13.30 "Санъатга баҳида

- умр".

- 14.00 ЯНГИЛИКЛАР.

- 14.15 "Фарз ва қарз".

- 15.35 "Отапар сўзи - ақлини

- кўзи".

- 15.35 "Рангин дунё".

- 16.00 "Ягона оиласа".

- 16.30 Онералардан ариялар.

- "Болалар сайдераси":

- 16.50 1. "Сайлом танда - соғ

- ак".

2. "Қизизлари учрашувлар".

- 17.25 "Покахонтас". Муль-

- тифильм.

- 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

2. "Табаррукадамжолар".

3. "Мехр ёғуси".

- 11.45 "Асалари булган экан".

- Мультифильм.

- 12.00 ЯНГИЛИКЛАР.

- 12.05 "Гап чидди" почтаси-

- 20.00 "Юзма-юз".

- 20.15 Жаҳон мумтоз муси-
каси.

- 20.30 "Ахборот".

- 21.05 "Оддий ҳақиқатлар".

- 21.40 "Бегона". Телесериал.

- 22.40 "Қўнғил таронаси".

- 23.00 "Эдемга кайтиш". Тел-
сернал.

- 23.35 "Ахборот-дайжест".

- 17.10 "Ит уяси".

- 17.30 "Табриклиймиз".

- 17.50, 20.40 "Экспресс" тел-
легазетаси.

- 18.10 "Мусик мемонона".

- 20.00 "Мусик мемонона".

- 20.15 Кўрсатувлар дасту-
ри.

- 20.30 "Ахборот".

- 21.05 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

2. "Мехр ёғуси".

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

- 19.00, 13.00, 16.00 Давр.

- 19.25 "Мұхаббат можароси".

- Телесериал.

- 10.20 "Давр" - репортаж.

- 10.20 Екимли шитаха.

- 10.40 "Эх, айнқой". Муль-

- тифильм.

- 18.10 "Севги тилсими". Тел-

- сернал.

- 18.55 Иклим.

12.05 - "Теле-хамкор"
12.25 - "Детский час"
12.50 - "Бедная Настя",
14.00 - X/Ф "Ворошиловс-
кий стрелок", мелодрама
15.40 - "Хикор"
16.25 - Документальный
сериал
17.25 - "Теле-хамкор"
17.45 - "Детский час"
18.10 - "Музыкальная пауза"
18.45 - "Бедная Настя",
сериал
19.45 - "Ошкана", мусикий
дастури
20.30 - "Кичкентойлар ола-
ми", детская передача

21.00 - "Теле-хамкор"
21.20 - "Музыкальная пауза"
22.20 - Киновечер на "Зо-
м": "Нескучная жизнь",
комедия

ПАЙШАНБА 5

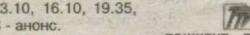

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 "Ассалом, ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Жиловланмаган Африка".
Хужжатли телесериал.
"Болалар сайдераси":
9.05 1. "Софлом танда - соф-
акл".
2. "Кизиқарли учрашув-
лар".
9.40 "Ўзбектелефильм" на-
мойиши: "Камолиддин
Беҳзод".
10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Севги тилсими". Те-
лесериал.
"Хидоят сари":
11.10 1. "Шарк тилсими".
2. "Мўъжиза".
3. "Дин ва иктиомий тарақ-
киёт".
4. "Ақл ва идрок".
11.50 "Уч оғаний". Муль-
тифильм.
12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 "Оддий ҳақиқатлар".
12.45 "Бегона". Телесери-
ал.
13.30 Эстрада концерти.
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 "Кишлук хайти".
14.35 "Ўзбеккино" тақдим
этади: "Мўгучуна бузурк".
14.50 "Сардор". Телевизи-
он бадний фильм. 1-2-
кисмлар.
16.00 Янгилликлар (инглис
тилида)
16.10 "Дўстлик" студииси:
"Дурдуршан".
"Болалар сайдераси":

• ЁШЛАР• ТЕЛЕКАНАЛИ
17.00 Ўзбекистон мутоз муси-
каси.
17.20 "Ахборот".
17.30 "Парламент соати".
17.45 "Навоий гулшани".
Бадний-музикӣ дастури.
17.50 "Бегона". Телесери-
ал.
17.55 "Оханглар оғушида".
23.00 "Эдемга қайтиш".
Телесериал.
23.35 "Ахборот-дайжест".

• ТОШХОН • ТЕЛЕКАНАЛИ
17.00 Ўзбекистон мутоз муси-
каси.
17.20 "Ахборот".
17.30 "Парламент соати".
17.45 "Навоий гулшани".
Бадний-музикӣ дастури.
17.50 "Бегона". Телесери-
ал.
17.55 "Оханглар оғушида".
23.00 "Эдемга қайтиш".
Телесериал.

ЖУМА 6

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 "Ассалом, ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Жиловланмаган Афри-
ка". Хужжатли телесериал.
"Болалар сайдераси":
9.05 1. "Санъат гунчалари".
2. "Цирк, цирк, цирк".
9.45 "Ўзбектелефильм" на-
мойиши: "Жалолиддин Ман-
губери".
10.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Севги тилсими". Те-
лесериал.
11.10 "Севигат оламида".
11.30 "Олтин бешик".
12.00 ЯНГИЛИКЛАР.
12.05 "Дўстлик" студииси:
1. "В добре хате", 2. "Умид".
12.45 "Бегона". Телесериал.
13.30 "Ананалар этади да-
вом". Мусикий дастури.
14.00 ЯНГИЛИКЛАР.
14.15 "Она сайдера".
14.35 "Навоий гулшани". Бад-
ний-музикӣ дастури.
15.00 "Сардор". Телевизи-
он бадний фильм. 3-4-кисмлар.
16.10 "Тағсилот".
"Болалар сайдераси":
16.30 "Ўйла, Изла, Топ!". Те-
лемусобака.
17.15 2005 йил - "Сиҳад-са-
ломатчи ийли". "Соғлиғинг
ўз кўнингда".
17.35 "Покахонтас". Мульте-
риал.
18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
18.10 "Хаёт ва конун" телеси-
журнали.
18.50 "Зий" студииси намой-
иш этади: "Эътиқод мустаҳ-
камниги йўлида".

• ЁШЛАР• ТЕЛЕКАНАЛИ
7.00 "Мунаввар тонг".
8.30 Бүш утирима.
8.55 Иким.
10.20 2005 сиҳад-саломат-
чи ийли. Болжон.

10.35 "Ўзбектелефильм" на-
мойиши: "Тут сайли".
10.50 Тақдир.
11.10, 13.10, 16.10, 19.35,
22.35 ТВ - анонс.
11.20 "Экспедиция". Хуж-
жатли сериал.
12.10 Мезон.
12.30 Ёшлар оғози.

• ТОШХОН • ТЕЛЕКАНАЛИ
17.00 Ўзбекистон мутоз муси-
каси.
17.20 "Ахборот".
17.30 "Парламент соати".
17.45 "Навоий гулшани".
Бадний-музикӣ дастури.
17.50 "Бегона". Телесери-
ал.
17.55 "Оханглар оғушида".
23.00 "Эдемга қайтиш".
Телесериал.

14.00 "Кироллидаги саргу-
заштлар". Мультиериал.
14.25 Саломат бўлинг.
14.45 "Ошик, бўёвчи ҳақида
арзак". Бадний фильм.
16.20 Ўзбекистон мутоз дастури.

19.10 "Ўзлого қундадиги" ва
рекламалари.

19.15 Оқшом эртаклари.
19.30 "Ахборот" (рус тили-
да)

19.55, 20.25, 21.00
ЭЗЛОНЛАР.

20.00 "Дастурхон атрофи-
да".
20.20 Жаҳон мутоз муси-
каси.

20.30 "Ахборот" (рус тили-
да)

20.35 "Хашарлар" тартиби.
20.40 Ўзбекистон мутоз муси-
каси.

20.50 "Ахборот".
20.55 "Айтишув". Мусикий
дастури.

21.15 "Ширин орзулар". Бад-
ний фильм.

23.55 "Ахборот-дайжест".
00.15-00.20 Ватан тимсол-
ларни.

19.10 "Янги авлод" студииси:
У ким? Бу нима?

16.50 Фарзандим - жигар-
бандим.

17.30 Аскар мактублари.
17.50 Телевизорина.

17.55 Кашлоқдаги тенгдо-
шим.

18.15 "Ошнор" дорихона хиз-
мати.

18.25 Хотира ва қадрлар
куни олдидан. "Умр боғони".

18.45 ТВ-афиши.

18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иким.

19.40 "Ўкиша марҳамат"!
23.55 "Хакиқат чегараси".
Сериал.

19.45 Солик хизмати ҳабар-
лари.

19.55 Мусикий лаҳза.

20.00 Спорт-лото.

20.10 Азиэм.

20.50, 21.40 Эълонлар.

20.55 "Муҳаббат мажароси".
21.45 ТВ - адвокат.

21.50 Олтин мерос.

22.45 Кинотақдим.

23.05 "Хакиқат чегараси".
23.30 Интерфутбол.

10.10 Ўзимизники.

10.20 2005 - сиҳад-саломат-
чи ийли.

10.35 "Ўзбектелефильм" на-
мойиши: "Тут сайли".

10.50 Тақдир.

11.10, 13.10, 16.10, 19.35,
22.35 ТВ - анонс.

11.20 "Экспедиция". Хуж-
жатли сериал.

12.10 Мезон.

12.30 Ёшлар оғози.

13.15 "Даллас". Телесериал.

14.00 "Кироллидаги саргу-
заштлар". Мультиериал.

14.25 Саломат бўлинг.

14.45 "Ошик, бўёвчи ҳақида
арзак". Бадний фильм.

15.45 "Дарорида". Телесери-
ал.

16.00 "Дарорида". Телесери-
ал.

17.35 "Покахонтас". Мульте-
риал.

18.00 ЯНГИЛИКЛАР.

18.10 "Хаёт ва конун" телеси-
журнали.

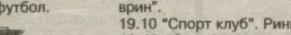
18.50 "Зий" студииси намой-
иш этади: "Эътиқод мустаҳ-
камниги йўлида".

19.45 "Софлом танда - соф-
акл".

20.30 "Кичкентойлар ола-
ми", детская передача.

21.45 "Софлом танда - соф-
акл".

22.40 Кинонигоҳ: "Занжир".

12.00 - Открытие програм-
мы.

12.05 "Доброе утро, Россия!"
5:45 Сергей Бурунов в те-
лесериале "Эшлон".

12.10 "Любянка". Олег Борисов
в телесериале "Кармелита".

12.15 Евдокия Германова в
мелодраме "Спас под бе-
резами".

12.20 "Частная жизнь". Ток-шоу
Елены Яковлевой.

12.25 "Детский час". Борис Невзоров
в телесериале "Исполнение любви".

12.30 "Местное время". Ток-шоу
Владимира Молчанова и
Ликой Кремер.

12.35 "Частная жизнь". Ток-шоу
Сергея Гармаша.

12.40 "Спокойной ночи, ма-
лыши!". Андрей Егоров.

12.45 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу
Андрея Чарли.

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

12.55 "Доброе утро, Россия!"
Ольга Погодина и Сергей Бурунов
в телесериале "Эшлон".

ШАНБА 7

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 «Ассалом, ўзбекистон!»

8.00-8.35 «Ахборот».

8.35 «Жиловламмаган Африка».

Хужжатли телесериал.

9.00 «Санъат дустликча чорлайди».

Мусикий дастур.

«Болалар сайёраси»:

9.20 «Уйла, Изла, Топ!» Телемусика.

10.00 «Зиё» студияси намойиштади: «Эътиқод мустахкамлиги йўйда».

10.20 «Бу турфа олам» Илмий оммабоб фильм.

11.10 2005 йил - «Сиҳат-саломатлик или».

«Соғлиғинг ўз кўнингда».

11.30 «Ўзбектелефильм» на-

мойиши: «Она замин неъматла-

ри».

11.40 «Экран хандаси».

12.05 «Дўстлик» студияси: 1.

«Айчурек», 2. «Чинсан».

12.50 «Агар Сиз...»

13.15 «Сехрли чирок». Мультфильм.

14.40 «Хониш». Мусикий дас-

тур.

15.10 «Сардор», Телевизион бадиий фильм. 5-кисм.

16.00 Янгиликлар (инглиз ти-

лида)

16.10 «Дир оҳанглари». Бадиий-хаваскорлик жамоалирни телестивали.

16.45 «Табиат шифоноҳа».

17.00 «Покаконтас». Мульти-

риал.

17.25 «Интеллектуал ринг».

18.05 «Севги тилсими», Теле-

сернал.

19.05 «Ўзлото». Телелотерея.

19.15 Оҳшом эрталапари.

19.30 «Ахборот» (рус тилида)

19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.

20.00 «Она сайёра».

20.30 «Ахборот».

21.05 «Келин-кўй». Телешоу.

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури;

21.55 «КиноТеатр».

22.15 «Мунис онам». Бадиий фильм.

23.55 «Ахборот-дайжест».

00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

ЁШЛАР ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.

7.00 «Мунаввар тонг». Инфор-

мацион-дам олиш дастури.

8.30 «Янги авлод» студияси: У

ким? Бу нима?

8.50 Олтиг мөрос.

8.55 Иклим.

9.00 Дарав.

9.25 «Мұхаббат мажароси». Телесериал.

10.10 «О69: дорихона хизма-

ти.

10.20 Оҳанрабо.

11.00 Солик хизмати хабарла-

ри.

11.10, 15.05, 22.35 ТВ-анонс.

11.20 Тобобат оламида.

11.45 «Маҳбобрат». Телесери-

ал.

12.30 Фарзандим - жигарбан-

дим.

13.10 Соғлиғимиз - бойлиги-

миз. Фотонтлов.

13.15 Бола тилидан.

13.45 Кшилоддаги тенгдошим.

14.05 Жаҳон маданини хази-

насидан: Габриэль Гарсиа Мар-

ке.

«Езилмаган мактуб». Аброр

Хидоятдиномидаги ўзбек Да-

ват.

драма театрининг спектакли.

15.10 «Букининг сири». Муль-

тифльм.

16.00 Интерфутбол.

17.40 Кўрсатувлар дастури.

17.45 «Янги авлод» студияси:

Билагон маслаҳати.

18.05 «Ўкишга марҳамат!

18.10 Очун.

18.35 Каталог.

18.45 ТВ-афиша.

18.50 Мумтоз наволар.

18.55, 21.55 Иклим.

19.00, 22.00 Дарав.

19.35 «Заковат». Интеллектуал

йин.

20.35 Кутимаган меҳмон.

21.00, 21.50 Элоинлар.

21.50 Жаҳон маданини хази-

насидан: «Маҳбобрат». Телесе-

риал.

22.45 Кулгуч.

22.55 «Алломиш». Бадиий

фильм 1-кисм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 17.00 Кўрсатувлар тартиби.
 17.10 «Мульчархпалак».
 17.35 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
 17.55, 19.25 «Экспресс» телегазетаси.
 18.15 «Афиша».
 18.35 «Дугоналар».
 18.55 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
 19.45 «Т плюс» («Мушоҳада»)
 20.15 «Биргаликда куйлаймиз».
 21.00 «Алибобо ва кирк кароқчи». 1-2-сериялар.

- 7.30 «Хабарлар».
 7.45 «Бодоре утро».
 8.45 «Хабарлар» (Рус тилида)
 9.00 «Спорт клуб».
 Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
 9.10 «Хавфли худуд ёқасида».
 Бадиий фильм.
 11.00 «Янгиликлар».
 11.20-13.50 «Гу-га». Бадиий фильм.
 «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
 16.50 Кўрсатувлар тартиби.
 16.55 «Хабарлар» (Рус тилида)
 Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
 17.10 «Ким миллионер бўлишини истайди?» Телейин.
 18.20 Л. Леженко, Л. Долина ва бошқалар концерт дастурида.

- 20.00 «Время».
 «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
 20.20 «Кўнгил-кўнгилга пайванд».
 21.05 «Хабарлар».
 21.20 «Футбол шархи».
 21.50 Ўзбекистонда карата.
 22.20 Жаҳон спорти: «Европрофутбол».
 23.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

- 9.00 – Открытие программы.
 9.05 – «Теле-хамкор»
 9.25 – «Детский час»
 9.50 – «Фильм детям: «Город мастеров», сказка
 11.20 – «Ошикона», мусикий дастур.
 12.05 – Звезды ринга на «30-м»: Лучшие поединки звезд профессионального и любительского бокса
 12.50 – Спорт-Экстрим
 13.25 – «Детский час»
 13.50 – Индийское кино: «Грязные деньги»
 16.30 – Болалар соати
 17.25 – «Теле-хамкор»
 17.45 – «Ошикона», мусикий дастур.
 18.30 – Киновечер на «30-м»: «Кабельщик», комедия
 20.00 – «Озгина-Созгина» – совместный проект «30-го канала» и муз.центра «Соз»
 20.20 – Хит-парад.uz
 21.40 – «Теле-хамкор»
 фойдали газета
 22.00 – «Солдаты 2», сериал
 23.00 – «Ночной канал» – «Фактор холода», остросюжетный фильм на русском языке

«ОИСЛ»

ОРТ

- 5.00 Новости
 5.20 60 фильмов о войне. Людмила Чурсина, Юрий Соломин в фильме «Весна на Дороге».
 7.20 Играй, гармонь любимиая!
 8.00 Слово пастыря
 8.10 «В мире животных» с Николаем Дроздовым
 9.00 Новости
 9.10 60 фильмов о войне. Александр Збруев в остроюжном фильме «У опасной черты»
 10.00 Новости (с субтитрами)
 11.00 «Онлар мактаби».
 12.00 «Севги тилсими».
 13.00 «Звездочка заветная». Песни военных лет
 14.00 60 фильмов о войне. Вероника Сотникова в фильме «Гу-га»
 15.00 «Благословите женщину»
 16.00 Новости (с субтитрами)
 17.00 «Шарк тароналари».
 17.20 «Портрет гази изгиллар».
 18.00 «Болалар сайёраси»:
 18.40 1. «Гаройбекнга саёҳат», 2. «Олтин тоҷ».
 19.00 «Вечерние новости (с субтитрами)

- 20.00 «Время»
 20.20 Наша премьера. Фильм «Время собирать камни»
 21.00 Наша премьера. Фильм «В созвездии быка» (2003 год)
 20.00 Стив Мартин, Дэрил Ханна в комедии «Роксаны»
 21.00 Питер О'Тул, Филипп Нуар в фильме «Война Мерфи»
 21.00 Серайл «Медицинская академия»

- 22.00 «Хабарлар».
 23.00 «Севги тилсими».
 24.00 «Олам».
 25.00 «Тахлилнома» (рус тилида)
 25.20 «Таҳлилнома».
 26.00 «Ўзбегим ўлонлари».
 26.20 «Якшаба кинозали».
 27.00 «Ой бориб, омонқайт».
 Бадиий фильм.

- 28.00 «Хабарлар».
 29.00 «Бодоре утро».
 30.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 31.00 «Софлом оқватланиширлари». Инглиз тилида.
 32.00 «Кунвонк стартлар».

- 33.00 «Профессионал баскетбол».
 34.00 «Рақибингиз гросмейстер».
 35.00 «Хаҳон спорти: «Проф-РИНГ».

- 36.00 «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ.
 37.00 Кўрсатувлар тартиби.

- 38.00 «Мунаввар тонг». Информацион-дам олиш дастури.

- 39.00 «Соғлом оқватланиширлари». Инглиз тилида.

- 40.00 «Кунвонк стартлар».

- 41.00 «Рақибингиз гросмейстер».
 42.00 «Хаҳон спорти: «Проф-РИНГ».

- 43.00 «Хабарлар».
 44.00 «Бодоре утро».
 45.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 46.00 «Хабарлар».
 47.00 «Бодоре утро».
 48.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 49.00 «Хабарлар».
 50.00 «Бодоре утро».
 51.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 52.00 «Хабарлар».
 53.00 «Бодоре утро».
 54.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 55.00 «Хабарлар».
 56.00 «Бодоре утро».
 57.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 58.00 «Хабарлар».
 59.00 «Бодоре утро».
 60.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 61.00 «Хабарлар».
 62.00 «Бодоре утро».
 63.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 64.00 «Хабарлар».
 65.00 «Бодоре утро».
 66.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 67.00 «Хабарлар».
 68.00 «Бодоре утро».
 69.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 70.00 «Хабарлар».
 71.00 «Бодоре утро».
 72.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 73.00 «Хабарлар».
 74.00 «Бодоре утро».
 75.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 76.00 «Хабарлар».
 77.00 «Бодоре утро».
 78.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 79.00 «Хабарлар».
 80.00 «Бодоре утро».
 81.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 82.00 «Хабарлар».
 83.00 «Бодоре утро».
 84.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 85.00 «Хабарлар».
 86.00 «Бодоре утро».
 87.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 88.00 «Хабарлар».
 89.00 «Бодоре утро».
 90.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 91.00 «Хабарлар».
 92.00 «Бодоре утро».
 93.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 94.00 «Хабарлар».
 95.00 «Бодоре утро».
 96.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 97.00 «Хабарлар».
 98.00 «Бодоре утро».
 99.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 100.00 «Хабарлар».
 101.00 «Бодоре утро».
 102.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 103.00 «Хабарлар».
 104.00 «Бодоре утро».
 105.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 106.00 «Хабарлар».
 107.00 «Бодоре утро».
 108.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 109.00 «Хабарлар».
 110.00 «Бодоре утро».
 111.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 112.00 «Хабарлар».
 113.00 «Бодоре утро».
 114.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 115.00 «Хабарлар».
 116.00 «Бодоре утро».
 117.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 118.00 «Хабарлар».
 119.00 «Бодоре утро».
 120.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 121.00 «Хабарлар».
 122.00 «Бодоре утро».
 123.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 124.00 «Хабарлар».
 125.00 «Бодоре утро».
 126.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 127.00 «Хабарлар».
 128.00 «Бодоре утро».
 129.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 130.00 «Хабарлар».
 131.00 «Бодоре утро».
 132.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 133.00 «Хабарлар».
 134.00 «Бодоре утро».
 135.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 136.00 «Хабарлар».
 137.00 «Бодоре утро».
 138.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 139.00 «Хабарлар».
 140.00 «Бодоре утро».
 141.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 142.00 «Хабарлар».
 143.00 «Бодоре утро».
 144.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 145.00 «Хабарлар».
 146.00 «Бодоре утро».
 147.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 148.00 «Хабарлар».
 149.00 «Бодоре утро».
 150.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 151.00 «Хабарлар».
 152.00 «Бодоре утро».
 153.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 154.00 «Хабарлар».
 155.00 «Бодоре утро».
 156.00 «Хабарлар» (Рус тилида)

- 157.00 «Хабарлар».
 158.00 «Бодоре утро».
 159.00 «Хабарлар» (Рус тилида)</p

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfa o'qishingizni ham yozishni umutmang. Xatlaringizni kutamiz.

Xamidullo Yusupov,
Toshkent viloyati, Yangiyo'l
tumani, Xalqobod qo'r'g'oni, Sh.
Ashurov nomli 28-o'rta maktabning 6
«A» sinf o'quvchisi.

Sitorabon
НОЖАМЕДОВА,
Toshkent shahri,
243-o'rta maktabning 1
«B» sinf o'quvchisi.

Oybek BOBOSHEROV,
Shayxontohur tumani,
Jar-aqiq dahasi,
262-maktabning
5 «B» sinf o'quvchisi.

TABIAT

Tabiat o'zi nimadir,
bilasizmi bolalar?
Qushlar yayragan,
Bulbul sayragan.
Go'zal bahordir,
Bog'lar va tog'lar,
Bari tabiat
senga do'st-ulfat.
Bulbularga, qushlarga
Ozor bermang hech zotga.
Siz ularni do'st tuting,
Vazifangiz shu biling!

ONAJON

Dunyoda borlig'im, sizsiz onajon.
Dunyoda yagonam, sizsiz onajon.
Meni o'stirdingiz o'qib o'rgatib.
Sizsiz endi yashay, qanday onajon?
Siz dunyo ishlarin o'rgatib menga.
O'zingizni uringiz o'qqa va cho'qqa,
Endi men siz uchun bo'layin qurban.
Ziz uchun jon bersam arzir, ONAJON!

Sanobar TOJIMATOVA,
Toshkent viloyati, Quyi-Chirchiq tumani, Uyali
qishlog'i, 49-maktabining 5 «B» sinf o'quvchisi.

16 sondagi «BAHOR» skanvordi javoblari

1. sentabr
2. ananas
3. vatan
4. fresh
5. o'choq
6. zirak
7. maymun
8. uzum
9. bobo
10. erkin
11. nilufar
12. archa
13. ko'k

(Боши ўтган сонларда)

18. САНЬЯТ ХАКИДА

Ким санъатни ўлчар бойлик, мол билан.
У гавзарни кўрар тене сопол билан.

Хисрав Дехлавий

Санъат тинчлик элчиси, дўстлик жарчиси. Санъат тўғрисида яна В.Г.Белинский шундай деган эди: Санъат идрокка мансуб ҳодисалар туркумига киради. Идрок эса тажрибадан юкори, хиссиятдаги кўмид ташласангиз ҳам, санъатнинг тўла моҳияти унинг учун бир умр сирлигча қолаверади.

Оломон санъат ишларига нақадар совуққон ва лоқайд бўлса, санъатнинг оломон устидан тантанаси шу кадар юксак ва ҳайратланарлидир.

19. ДЎСТЛИК ХАКИДА
Дўстлар иноқликда бўлиниз шод,
Тез-тез дайдор кўриб этнинг ўзни шод.
Соқи тоза майни сувандага айланз,
Мен бечорни ҳам дуо бирла ёд.

Умар Ҳайём

Дўстлик бор - тинчлик бор. Акл - дўст. Нодон дўстдан узоқ юр.
Қадимги Хитой файласуфи Конфуций дўст тўғрисида шундай деган:
- Фойдали дўстлар учта, зарарли дўстлар учта.
Фойдали дўстлар: ҳақоний дўст, самимий дўст ва со-дик дўст.

Зарарли дўстлар:
икки юзламачи дўст, хушомадгўй дўст, маҳмадона дўст.
Бир донишманд:
- Сен дўстинг ким эканлигини айтсанг, сенинг ким эканлигини айтаман, - деган экан.

20. УРУШ ВА ТИНЧЛИК ХАКИДА

Урушнинг оти ўчсин!

Халқ сўзи

Уруш жаҳоннам, ажал уруғи. Уруш - бу кўз ёш, етимлик, бевалик, ногиронлик, очлик, вайроналик.

Бир донишманд уруш хақида шундай дебди: - Уруш бало демакдир. Фам-андухнинг селидир. У халқ бошига кирғин, кулфат ёғдиради. Урушнинг ҳар бир куни қиёмат күнидир.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васаллам: - Кирғин-барот урушдан Худайбиях сулҳи афзал бўлди, - деган эканлар.

21. ЯХШИЛИК ХАКИДА

Дерлар жаннатда ҳур бўлмаги яхши,
Менга узум сувин булоги яхши.
Чунки насандан нақдори яхши,
Ногора товушин узоғи яхши.

Умар Ҳайём

Яхшилики - одамийлик. Яхшиликиннинг шароғати кўпга тегади. Яхшилиқдан меҳр туғилади. Ҳар қандай яхшилиқ - эзгуликдир. Афлотун: «Ёмон кишиларга улфат бўлма. Тилёглама, муноғикларнинг сўзларига асло ишонма, чунки у сени ёлғон сўзлар билан зарурат юзасидан мадҳ этади. Яхшиликини арзимас, деб ўйлама, ҳар битта кичик яхшиликиннинг қадри ёмонлик олдида каттадир», - деган экан.

Яна бир фозил донишманд яхши одамнинг ўн фазилатини санағтган ўтган экан.

Биринчиси: - Бўлар-бўлмасга

одамлар билан жанжаллашмаслик.

Иккинчиси: - Инсофилик.

Учинчиси: - Бирор киши ножӯя иш қилса, уни яхшилик йўлига солиш.

Бешинчиси: - Агар айбор ўз айни бўйнига олса, уни кечириш.

Олтинчиси: - Мұхтоҳларнинг ҳожатини чиқариш.

Еттингчиси: - Ўз нафсини тия билиш.

Саккизинчиси: - Бирорнинг дилини орғитмаслик.

Тўққизинчиси: - Бошқаларга очик чехра билан мумала қилишлик.

Ўнинчиси: - Мехнатсеварлик.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васаллам умматларига: «Сизларнинг яхшингиз ҳулқи яхшингиздир», - деб марҳамат қулар эканлар.

22. ЁШЛАР ХАКИДА

Ёшлар-келажагимиз.

Халқ сўзи

Ёшлик умрнинг баҳори ва олтин давр. Ёшлик - куч, гўзалик.

Донишмандларимиздан бири: - «Ингитлик чорғида меҳнат қўлганнинг юлдузи порлок бўлади. Ақли ёшлар умрни бекор ўтказмайди, фойдасиз ўйин-кулугуа берилмайди», - деган экан.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васалламдан: - Ьаш болаларни эркалatingлар, етимларнинг бошларини силанг. Уларга меҳрибонлик қўлганларга Оллоҳ таолодан кўп савоб тегади.

23. КЕКСАЛИК ХАКИДА

Қари билганини - пари билмас.

Халқ мақоли

Кексалик - до-нишлик. Қариялар табаррук - хазина. Ҳаш-паш дегунча

ёшлик давринг ўтиб, қарилек кўчасига қадам кўясан. Умр бобига куз фасли кириб келади. Қувватинг кетиб, кузги япроқдек омонат бўлиб қоласун. Бу кексалик. Бироқ бутун умр бўйи ҳалол меҳнат қилиб, саҳоватлик билан яхшилик қўлганлар қарилек гаштими сурисиб, умрнинг охиригача иззатхурмата бўладилар.

Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васаллам: - Кимки кексаларга иззат-хурмат кўрсатса, уларни эъзозласа, ёшига-ёш кўшилиб, умри зиёда бўлади, - деган эканлар.

23. САЛОМ ХАКИДА

Сўз боши - саломдир.

Халқ сўзи

Салом тинчлик элчиси, дўстликча чорловчи меҳр булаги. салом фанимни дўст этади. Салом берганга нур ёғлади.

Айтадиларки: - Бир одам Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васалламдан: - Исломда энг яхши амал қайдир, - деб сўрабдилар.

Шунда Расулуллоҳ: - Очларни тўйғизмоғинг, янга таниған-танимаган одамга салом бермоғинг, - дебди.

Яна Пайғамбаримиз Расулуллоҳ алайҳи васаллам айтадилар: - «Мусулмон одамнинг ўз бирордларидан ортиқ аразлаб, бир-бирини учратганда тескари караб кетмоғи яхши эмас, албатт. Уларнинг қайси бири аввал салом берса, ўшаниси яхши одамдир», - деган эканлар.

(Давоми бор)

Ҳасан НАЗАРОВ,
Тошкент вилояти,
Кибрай тумани, Байтқўргон ж/х.

-Мен ўзи бир шўх, ота-онамнинг як-каю-ёлгиз эрка ўғли эдим. Бизлар қишлоқда аҳил-инок яшардик. Йиллар утган сайн оиласми китталашиб бораверди ва мен ўкишини ташлап шаҳарга пул ишлагани кетдим, худога шукрлар бўлсунким ишим юришиб, ҳатто че давлатта чиқиб келдим, шаҳардан ўй сотиб олдим, машина олиб поччамга бердим. Яна аввалги ишимни килип юравериб ёш им ҳам 21 га тулиб қолиди.

Бир куни ишхонамизга хушрўйги-на қиз ишга келди. Ҳамманинг тилида унинг чироий эди. Мен ҳам бир кўрай-чи, ким экан у қиз? - деди эшикни очиб, кўлимдаги қофозларни унга тутқаздим, тутқаздиму шу заҳоти чиқиб кетдим. Қўзлари шу қадар жозибали эдики мени бир нигоҳдаётасир қилди. Мен тамоман эс-хўшимдан айрингандим, лекин буни тан олмасдим. Ишхонамиздаги йигитларнинг кўпчилиги унга ошиқ эди. Менинг бир нарса доим қўйнарди - бу қизнинг юраги бандми ёки баън эмасми? Ҳатто салом беришга журъат киполмасдим. Унинг шунчалар сутдек оппоқ юзлари, қоп-қора қошлари, узун-узун киприклиари, гулғунчадек гилос лаблари, айникса қўзлари мени мафтун килганди. Хали бу қофозни, хали у қофозни баҳона қилип олдига кирадим, З ой дарров ўтиб қолди. Бир куни эрталаб барвакт келган экан. Шу пайтдан фойдаланмасам бошқа имконият топилиши қийин, деб унга севгимни изхор қилдим, ўзим нима деяётганимни билмасдим.

- Махзуна... мен, биласизми, йўк.
- Нима демокризиз? - деди Махзуна. Шўх, шодон қиз мен нима демокризигини тушунди ва:
- Ҳа, тушундим, мени севиб қолгансиз тўғрими? - деди. Мен йигит бўла туриб севгимни айтмолмаганимдан уядим.
- Ҳа... мен сизни севаман, нима дейсиз, мен ойимларни жўнатаверайми?
- дедим.
- Нима? - у шарақлаб кулди.

Шу кулиги қалбимга оғир зарба бўлди, бир кулганини кўришни оразу килган бўлсан, яна бири устимдан кулгани... нима учун кулганини билмадим. Шу кундан бошлаб у аввалидик мен билан ҳазиллашиб, мен кирдим дегунча кўзларини олиб кочарди. Мен ўзимча у ҳам мени севиб қолган, шунинг учун уляяти, деб ўйлаб хурсанд бўлардим. Кейин билсан Махзуна ҳам бир йигитни севаркан. У йигит ҳам уни севаркан-у лекин уйланган экан. Бир кун тўй бўлиб қолди. Ҳамкаслар биргалишиб бордик. Шу куни тўйда Махзуна шундай гўзал эдики, ҳар қандай одам ҳам бир боқиша мафтун бўлиб қоларди. Ҳашу куни менга сал яхшироқ муносабатда бўлгани учун хурсанд бўлиб ўтиредим. Лекин бу хурсандчиликни Махзуна севган инсон чиппак чиқарди. Мурод Махзунани даврадан олиб чиқиб кетди. Мен ортидан севкин бордим, не кўз билан кўйраки, мен севган, уни деб кечалари ухломаган, туну-кун унинг ҳаёли билан яшаган инсон - Махзуна Муроднинг кучоғида хурсанд кулиб ўтирибди. Кўз олдим қоронгулашиб кетди, қандай килип йўлгуга чиқсанни билмадим. Сал бўлмасма машина остида колиб кетишим, агар дўстим ёнимга келмаганида ўлиб кетишим мумкинлигини билмай қолибман. Мен дарҳол шахарни тарж этиб қишлоғимга кайтиш учун машина тўхтатдим. Шу лаҳзалярда умумай қайтмаслик учун, Махзунани ишқида ёнмаслик учун хар нарсага тайёр эдим. Лекин дўстим: "Хозир кетиб қолсанг, бундайдай ишни ҳеч жойдан тополмайсан. Ахир ўзинг ҳам Махзуна Муродни севишими билардинг-ку, сен уни ҳакиқатан севсанг унга ёрдам бер, Муродни унугуби сенга кўнтил кўйисин. Ахир Мурод уйланган, унинг ҳаётини барбод қилиши мумкин, сен ўзинг ўйлаб иш қил", - деди. Шу сўзлар менга тасалли берди.

Мен Маҳзунадан: "У йигит ким", - деб сўрганимда: "Амакимнинг ўғли", - деб жавоб берди. "Нега тўйга келиби", - деб сўрасам, "Шунчаки, мени кўргани", - деб жавоб берди. Шу куни мен Маҳзунага:

- Маҳзуна, бўлди, шунчалик ҳам бағришо бўлладими инсон дегани, мени ҳам кўнглигимга қараб, у фақат сизни дейди, азобламанг ўтинаман, менга турмушга чиқинг. Биламан, сиз Муродни севасиз, лекин тушунинг, у энди ўзга-

- "Менинг ўтмишими билмайсиз. Мен Муроддан олдин яна бир кишини ёқтирганман", деди. Бутун вужудимга оғрик кирди. Наҳотки мен севган қиз... бўлса, - деб хаёлмидан ўтқаздим, ҳайриятки унақа эмас экан. Мен унинг кўзларидаги алданган қизнинг нигоҳлари борлигини билиб:

- Менга сизнинг аввал қандай бўлганингиз, ким билан гаплашганингиз муҳим эмас. Мухими, ҳозир сиз мен билан, мен сизни кечирдим, - дедиму бағ-

- Энди бошқа келманг, телефон ҳам қильманг. Мен сизни ёғирғида 1 соат кутганим етар. Барibir мен сиз билан яшолмайман. Чунки мен қишлоқда умумай яшамаганман ва қишлоқда яшашни хоҳламайман ҳам, - деб терс ўғирилиб кетди.

Нима қилишимни, нима дейишими билолмай лол эдим, ортидан борай десам оёқларим бўйсунмайди. Колай десам юрагим ундан ажралма дейди. Орадан анча вақт ўтиди. Мен ўқишига киролмадим, севгилимдан ажралдим. Ҳаётдан шундай зерикиб кетдим-ки, ўзимни ўзим ўйлармоқчи бўлдим. Маҳзунани ўйлаб ўзимни тийдим. 6 ой мен уни кўрмадим, юрагим ўзича санҷидиган бўлди, согинч мени ўртаб юборди. Унга атаб шэвълар ёздим, хатлар ёздим. Лекин етказолмадим. Қунларнинг бирида мен шаҳарга келдим. (мен бутунлай қишлоқка кетган эдим). Бехос уни кўриб колдим. Ҳа, бу Маҳзунан эди, иккимиз бир дақиқа қўзларимизни узолмадик, бир-биримизни соғинган кўнгиллар бир дақиқа якинлаши, юрагим гупиллаб уради, ҳаво салкин бўлса-да, мэндан исски тер чиқарди, шунда у қўзини олиб қочди ва йўлида давом этаверди. Мен ортидан қараб қолдим. Наҳот мени бир соатгина кутганига шунчалик аччиғланадими? Ахир мен уни ойлаб кутганиман-ку.

Мен ҳеч қачон энди уни қўлдан чиқармайман, деб ўзимга ўзим сўз бердим. Ортидан юғурдим. Афусски, уни тополмадим, қаेѓадир кетиб қолди. Мен яна уни кўриш илинжидаги бирга юрган кўчаларни айланардим, натижа йўк. Ишдан қайтаётсам дўстим тақлифнома тутқазди. Очиб қарасам... севгилим тўйига таклиф килибди, қўзларимдан ўшлар оқди, ана энди ҳакиқий жинни бўлдим, телефон қилиб тўйини бузишини илтимос қилдим.

"Агар мени севсанг ўнгут", - деди у. Мен тамом бўлдим, ёнимда факат унгина тасаввур қила олардим.

Тўй куни келди. Севгилиминг ўйида тантана, менинг ўйимда,

ЮРАГИМ ФАҚАТ

нинг ёри, уни унтишингизга ёрдам беришга имкон беринг илтимос, факаттина бир бора, - дедиму қўзларимдан ўш чиқди.

Гапларимни жимгина эштиб турган кизнинг ҳам кўзларидан дона-доналаб ўш окди. Мен кўз ёшларини кўлим билан артиб олдим. Кейин уйига кузатиб кўйдим, шу-шу менга яхши муносабатда бўлди, ҳар куни уйигача кузатиб кўйдим. 2 ой ҳам ўтиб қолди. Мендан-да бахтли инсон йўк эди гўё. Байрамда турли совгалир билан ёнига борсам, йиғлаб ўтириби: "Нима бўлди сизга, бирор жойнинг оғриптиими?" деб сўрасам, юрагини кўрсатди. Кўриб: «Врагча борамаси!!!» десам, кулимишиб: - «Қалбим синди, Муроднинг хотини киз туғиби, исмими Махзуна кўйиди, мен энди нима қилиманд? Эндишина уни унтаёттандим-ку», - деб ўрнидан турди. Турди ўзини тутолмади - сал қолди йиқилишига. Уни ушлаб олдим. У ичган экан. Мен умримда оғзимга бир томчи ҳам ароқ олмаганим, киз боланини ичиши менга жуда ўмон туолди. Уни биринчи борагимга босдим, эркаламид. У бўлса мени қўнгичанга юм-юм йиглардади. Ўзим билмаган ҳолда уни лабидан бўса олдим ва уялиб қолдим, бор вужудим алланечук бўлди, титраб кетдим. У бўлса ҳамон йигларди, уни овутиб, дугонасига: - «Унга қараб тур. Ман ҳозир келаман», - деб чиқдим. Келсам ухлаб қолиби. Барibir креслода ухлаш нокулай, деб машинада уйига элтмоқчи эдим ўйғониб кетди. Шунда дугонасига чиқиб туришини илтимос қилди. Менга юзланиб: «Жонибек, сиз жуда яхши йигитсан. Мен сизга лойик эмасман. Яхшиси бошқа қизни тобиб уни бахтли қилинг», - деди. Мен нега унака деяётганини билолмай гаранг эдим, ҳайрон бўлиб сўрадим. Шунда:

турган бўлсам, ҳамки кўзларим уни соғинарди, оёқларим унинг ўйи то-монга етаклаб олиб борарди, лекин журъатим етмай оркага қайтадим. Учи? Менинг соғинаёттандимкин? Бу менга коронгу эди. 8-март якинлашиб келаётганди. Биз энди ҳафтада бир бора кўришадиган бўлдик. Байрам олди мен сафарга кетдим, 7-март куни унга мен келганимни, соғинганимни, эртага доимий учрашув жойига келишини тайинладим. Бир-биримизни кўрмаганимизга 15 кун бўлаётганди. Менинг Махзунан учрашувга келди, лекин афуски мен кела олмадим. Иш юзасидан яна Хоразмга боришига мажбур бўлгандим, ҳатто, телефон орқали ҳабар беролмадим. Севгилим аслида 10 минут ҳам кутмайди, лекин ўша куни ёмғир остида 1 соат кутиди. Мендан дарап бўлмагач, уйига қайтиди. Їзған хатларимни йириби, унга кўшиб расмимни ва ўзи бир варажат ҳат ёзиб дўстимга бериб юбориди. Мен шу билан 14 апрел куни келдим. Келдим ўнга шошилдим. Уни жуда соғингандим. Қалбим-фақат унга талпианди. Мен "у менини", - деб ўйлардим, ҳатто ойим ҳам уни танлаганимга қарши эмасди. Телефон килсан унга йўк, дейишиди. Беш кун олдин Тошкентга кетганди, - дейишиди. Уни кута-кута кўзларимни нигорон бўлди. Ҳатто менга телефон ҳам қилмади. Шу бўйи 29 юнода келди. Мен ўкишини қайта тикламокчи эдим. 1 август куни имтиҳон топшириди. Ушанда иккаламиз учрашдик. Шунчалар бахтли эдимики уни соғ-омон кўрганимдан, кўзларига бокканимдан жуда-жуда хурсанд эдим, лекин ўша куни кетар ҳоғи менга:

кўнглигимда аза. Мен севгимни кўмапман, ўша куни ўзимни лаънатлардим, шунчалик ношуд бола эканлигимдан нафраланардим, афуслашардим, лекин...

Мен яна қишлоқка қайтдим. Бир ойдан сўнг яна шаҳарга келдим. Уна ақалла бир бора кўриш илинжидаги синглисига телефон қилдим. Опасининг манзилини сўрадим. Шунда мена:

- Сиз эшитмадингизми, опам турмуша чиқмади - тўйин қайтади, сизни деб, - деди. Мен ҳайрон бўлиб, «мени севар экан-да», деб хурсанд бўлдим. Ҳозир бозорга чиқканни билиб олиб, бозорга бордим-у, яна қалбим тирнанди. Менинг севгилим Мурод билан гаплашиб турарди. Ҳеч нарса кўрмагандек ёнидан ўтиб кетдим. Менинг кўриб чиқриди. Менга:

- Сиз Мурод билан учрашиб юрибди, деб ўйламанг, тагин. Унга энди сен билан гаплашмайман, дедим. Сиз мени кечиринг, - деб эркаланниб. Менинг қайсарлигим тутиб уни силтаб кетдим, кечқурун унга телефон қилиб кечирганимизни айтмоқчи бўлсам мэндан аччиқланибди. Мен яна ўзим мұхаббатимни силтаб ташладим. Аммо, юрагим ўзганиб, яна бирга севолмайди. Нима қилай дўстлар, ундан кечирим сўраб, яна бирга булишимизни айтами, ёки ундан воз кечайми? Лекин воз кечишга кўзим етмайди. Мёнга маслаҳат беринглар.

**Жонибек,
Бухоро.**

ЎЖИ ДЕЎДИ

турган бўлсам, ҳамки кўзларим уни соғинарди, оёқларим унинг ўйи то-монга етаклаб олиб борарди, лекин журъатим етмай оркага қайтадим. Учи? Менинг соғинаёттандимкин? Бу менга коронгу эди. 8-март якинлашиб келаётганди. Биз энди ҳафтада бир бора кўришадиган бўлдик. Байрам олди мен сафарга кетдим, 7-март куни унга мен келганимни, соғинганимни, эртага доимий учрашув жойига келишини тайинладим. Бир-биримизни кўрмаганимизга 15 кун бўлаётганди. Менинг Махзунан учрашувга келди, лекин афуски мен кела олмадим. Иш юзасидан яна Хоразмга боришига мажбур бўлгандим, ҳатто, телефон орқали ҳабар беролмадим. Севгилим аслида 10 минут ҳам кутмайди, лекин ўша куни ёмғир остида 1 соат кутиди. Мендан дарап бўлмагач, уйига қайтиди. Їзған хатларимни йириби, унга кўшиб расмимни ва ўзи бир варажат ҳат ёзиб дўстимга бериб юбориди. Мен шу билан 14 апрел куни келдим. Келдим ўнга шошилдим. Уни жуда соғингандим. Қалбим-фақат унга талпианди. Мен "у менини", - деб ўйлардим, ҳатто ойим ҳам уни танлаганимга қарши эмасди. Телефон килсан унга йўк, дейишиди. Беш кун олдин Тошкентга кетганди, - дейишиди. Уни кута-кута кўзларимни нигорон бўлди. Ҳатто менга телефон ҳам қилмади. Шу бўйи 29 юнода келди. Мен ўкишини қайта тикламокчи эдим. 1 август куни имтиҳон топшириди. Ушанда иккаламиз учрашдик. Шунчалар бахтли эдимики уни соғ-омон кўрганимдан, кўзларига бокканимдан жуда-жуда хурсанд эдим, лекин ўша куни кетар ҳоғи менга:

Нафақадорман. Рафиқам оламдан ўтган. Зиёли инсонман. Юқори мансабларда ишлаганиман. Уйим бор. Болаларим хамма томондан таъминлаб кўйишган. Иймон-этиқодли аёл бўлса, икки ёрти бир бутун бўлиб яшасак...

Манзилим таҳририятда.

Олим,
Тошкент.

Ўғлим олий маълумотли. Ёши 32 да. 3 фарзанд бор. Рафиқаси вафот этган. Каеби-кори тайин, келишган йигит. Ҳаёли, ақл-идоркли, истарали қиз ёки фарзандсиз аёл бўлса, ўғлимнинг бошини иккита қўлсам, дейман.

Манзилим таҳририятда.

Хосият опа,
Тошкент.

Ажрашганиман. 2 қизим бор. Ўзим уй бекасиман. Ёши 48 да. Уйим-хойим дайдиган, ичмайдиган-чекмайдиган, мўмин-мусулмон инсон билан ҳаётими ни боғлаш ниятидаман.

Манзилим таҳририятда.

Каноатхон,
Янгиюл тумани.

Олий маълумотлиман. Онажоним билан бирга яшайман. Тұрмушга чикмаганиман. Йигитлар билан гаплашишга орқилиб, 40 ёшга кириб қолибман. Ишга берилиб кетибман. Мен вактичалик кайфу-сафеб ёзимни хор қиласидиган одам эмасман. Тозаликни, тартибни, ҳалолликни яхши кўраман. Юлдузийлудуминг тўғри келадиган одамни учратишни орзу қиласам.

Манзилим таҳририятда.

Рахима,
Самарқанд вилояти.

Номард эркакина бирга яшаган аёлини балчиқка булғайди. Гарчи хотиним билан бирга яшамасак-да, у ҳақда ёмон гап айтишдан йирокман. Тақдир тақозоси экан... яна уйланишимга тўғри келаятидан. **Ёши 40 да.** Шифокорман. Мени тушунадиган киз ёки аёл билан ҳаётими боягламоқчиман. Шифокор бўлса яна ҳам яхши бўларди.

Манзилим таҳририятда.

Камолиддин,
Кашкадарё вилояти.

Ёши 53 да. 1 та қизим бор. Уни ҳам узаттаниман. Ўзимнинг уйим бор, ишлайман. Кексайтандага ёлғиз колишини ўйлаб, сизга мактуб йўллашга аҳд қилдим. Бола-чақасидан кутулган, иймон-этиқодли инсон бўлса, ҳаётими ни боғласам...

Манзилим таҳририятда.

Умрихон,
Тўйтепа.

Ёши 32 да. Тұрмушга чикмаганиман. Ҳамшира бўлиб ишлайман. Қўрнишими ёқимли. Тозаликни, тартибни, ростгўйлини ёқтираман. Болалар жону дилим. Иймон-этиқодли, мард, тантан, келишган, уй-жойи, каеби-кори тайин йигит билан тұрмуш куришни истайман.

Манзилим таҳририятда.

Гулнигор,
Хоразм.

Кизимнинг ёши 34 да. Тұрмушга чикмаган. Ҳудонинг иродаси-кўйим оламдан ўтган. Фарзанди йўк. Ҳамшира бўлиб ишлайди. Ҳаёли, ор-номуси, ораста аёл. Ҳаётда ўз ўрнига эга йигит бўлса, баҳтини топса, дейман.

Манзилим таҳририятда.

Олия опа,
Тошкент.

Ёши 68 да. Зиёлиман. 4 фарзандим бор. Энг кичик ўғлим билан яшайман. Колланлари уй-жойи қилиб чиқишган. Мени тушунадиган, зарарли иллатлардан холи аёл бўлса, жуфти ҳалолликка қабул қўлсам...

Манзилим таҳририятда.

Аъзам,
Тошкент.

Ёши 48 да. З фарзандим бор. Баҳчиаси уйли-жойи. Ўзим нуфузли ташкилотда ишлайман. Каеби-кори тайин, зарарли иллатлардан холи инсон билан тақдирим туташса, дейман.

Бинбинор,
Бухоро вилояти.

Умр оқар дарё, дейишади. Йиллар "зуб" этиб ўтиб кетганини, ёшингиз бир жойда етиб қолганини сезмайсан. Ана шу пайтда ортга қараб, ҳаётингиздаги "кемтик"ни илғаб қоласиз. "Мен баҳтиманни?" деган фикр қалбингизга гала-солади. Бу сўроқча кимdir хотижам жавоб берсар, кимdir "ёстиги-нинг ярми бўш" лигидан изтиробга тушиди. Умр эса бир ҳовуч... Шу лаҳза

риндошларимиздан бир-иккитаси қатнашиди. Ш. ақам билан менинида яшай бошладик. Мана 2 йилча бўлиб қолди. Битта фарзандли бўлдим. Ш. ақамни айтганини муҳайё қиласан. Рўзгорга бир чака сарфламаса ҳам яхши кўрган овқатларни тайёрлаб бераман. Аммо охирги пайтда Ш. ақам ўзгариб қолди. Баъзан уйга келмай "йўқолиб" кетади. Яқинда эшитсан, мен учини хотин эканман.

Хозир яна бошқа хотин билан яшаётган экан. Ундан ҳам боласи бор экан.

Олдингиларидан ҳам биттадан
ЭМАС!

Фарзанд кўриб, ташлаб кетган экан. Энг ёмни-ҳеч қайсизмиз билан "ЗАГС" ийк. Аммо, албатта домла чақиририп никоҳ ўқитиб оларкан. Аёллар билан 1-2 йил яшаб, яна бошқасини ўйлдан ўтига, уйига "кўниб" оларкан... Энди нима қилишга ҳайронман...

- Никоҳингизни расмийлаштиришни талаб қилмаганимдингиз?

- Бир гал шу ҳақда сўз очсан, уришиб берувди, "нима менга ишонмайсанни?" деб. Кўзига ёмон қўриниб, ҳадеб гапиравермай, дедвим...

- Сизларнинг энг катта

хатонингиз ҳам - ана шу!

Қонуний ҳужжатсин Сизга ҳам, фарзандингизга

ҳам ҳеч ким ёрдам бе-

ролмайди. Биз сиз-

ларни фақат таниш-

тириш вазифаси-

ни бажарамиз.

Оллоҳ буюрган

"ярмингиз"ни ТА-

НИШ, ТАНЛАШ,

уз тақдирингизни

ўзингиз белгилаш-

Сизнинг зийракли-

гинизга, фахму зако-

ватинизга боғлиқ...

- Гўшаки кўярканман, елкамдан

бир оғир юк босаётгандай бўлади. Шу

лаҳза яна телефон жиринглайди:

- Л. опанизман. нафақадорман.

Эълон орқали бир киши билан танишувдим. Уларнинг ҳам ижтимои ке-

либ чиқиши менинидай экан. Тұрмуш

қуришга келишиб, болаларига айт-

удим, хафа бўлишибди. Ахир менинг

ҳам шахсий ҳаётга ҳаққим бор-ку!

Наҳот, нафакага чиқкан аёлнинг тұрмуш

қуришай бўлса?.. Болаларим

ули-жойи, ўзи билан ўзи овора.

Мен ҳам қабиимни тушунадиган жуфт

ти холим бўлса, дейман...

Онахоннинг фикрларига кўшилган-

дай бўламан. Эндиғина фарзандла-

рининг ҳузурини кўриб, бир піёла-

чилик чойни оғигини узатиб ичиб

ётаман, деганда, умр йўлдошидан

айрилиб қолиш осонмас. У инсонн

нинг дардини ўзидай одам тушуна-

маса, ўғил, келинлар хамиши ҳам

фаҳмлайверишмайди. Бу инсонлар

нинг "иттифоқи" кўп ҳолларда кўнгил

муҳтоҷлигига асосланади, менимча.

Шу боис бева қолган отаҳон, она-

хонларни ҳам "тушуниш", ёрдам

бериши керак, дегим келади улар-

нинг фарзандларига.

Азиз муҳлислар! Авваламбор га-

зетимизга эътиборингиз учун кул-

лук...

Қўлимидан келгандча хиз-

матингизга тайёрмиз. Аммо бе-

рилаётган эълонлар соҳибининг

шахсини яхшилаб ўрганмасдан, бу-

хужжатини кўрмасдан турби, бу-

тунлай ишониб кўйманг.

"Иллат ё ошда, ё мossa", деганларидек,

ўзингизни ҳам ҳар томонлама таф-

тиши қилишин унутмани!

Ҳамроҳингизда "төвламачилик"

белгиларини сессангиз, тезда

таҳририятга хабар килин!!! Сиз-

га баланд руҳ ва мукаммал умр ти-

лаймиз.

Ёшим 32 да. Олий маълумотли-
ман. Тұрмушга чикмаганиман. Чунки
дунёқарашимга, қалби-қалбимга
мос келдиган инсонни ҳалир
мадим. Ўзим ихам, бўйи баланд,
истарали қизман. Аёл киши уда-
лайдиган рўзгор ишлари кўлимдан
келади. Мехр-оқибатли, жиддий,
касби-кори тайин, уй-жойли йигит
бўлса, овоз берсин.

Манзилим таҳририятда.

Шодия,
Тошкент.

Ёшим 63 да. Нуғузли идораларда
ишлайман. Ҳозир нафақадорман.
Қўрнишинг тетик. Фарзандлардан
кутулганиман. Улар ҳам уйланишимга
рози. Ўзимнинг уйим бор. Ақл-фаро-
салти, солиҳа бир аёл билан танишиш
истагидаман.

Манзилим таҳририятда.

Рустам,
Тошкент.

Мен газетанинг "Қайда ўзи ўша
баҳт?" саҳифасини ўқиётган эдим,
ҳамкашиб бўлган бир аёл мендан
нима ўқиётганигимни сўраб қолди.
Мен унга ярим ҳазил, ярим чин
килиб, "бирига эр, бирига хотин
керак экан", - дедим. Аёл жиддий
оҳангда: "Сиз шунга ишонасизми?"
- деб сўради. Сўнг бироз асабий-
лашиб: "Буларнинг ҳаммаси ёлғон",
- деди-да, синглиси ҳақида гапи-
риб берди.

**ЮЗЛАРИГА ҚОРА
СУРКАШМАСА...**

- Менинг синглим яқинда эри билан ажрашган. Эри уни ҳар кимдан қизғонди. Синглим ишламасди. Эрининг топгани рўзгорга етмасди. Шу сабабли синглим ишга кирди. Аёл кўчага чиққанда ўзига қараб, пардоз-андоз килиб юргани яхши. Эрига эса бу ёқмади. Ҳар куни унинг асабини бузарди. Мен синглим бир-икки марта ёридан шикоат килганди. Мен унга: "Әринг сени севади, шунинг учун рашик қиласи", - деб таски бердим. Бир куни синглиминг туғилган кунида шифохона-даги ҳамкашиблари унга чиройли гулдаста беришибди. Синглим гулни олиб ўйга кайтгандай эри уни: "Бу гулни қайси хушторинг берди", - деб роса дўпослабди. Шундан сўнг синглиминг уйидаги тез-тез жанжал бўлиб, охир улар ажрашиб кетишиди. Болалар эса бориб отасини кўриб туришади. Яқинда ўғли кўргани борса, отаси: "Ойнита айт, мен ўланмокчиман. Газетага эълон бердим", - деб газетанинг номини айтиби. Мен ўша газетани топиб келиб ўқидим. Ишонасизми? Синглиминг тупроқка қориб, ўзини фарштадек оппок килиб кўрсатиди. "Мен аёлим билан ажрашганиман. Хотиним менинг хиёнат қилди. Мен ибобли, ҳаёли аёл билан таҳриримни боягламоқчиман", - деб эълон берибди. Аёл шуларни гапириб бериб хондан чиқиб кетди.

Мен газетанинг ўша саҳифасига қараб қолдим. Эълон бергандарнинг 70 фомзи ажралгандар... хиёнат туфайли. Илгари газеталарда хиёнат таҳририятда оғизларни ўзиётмасди, бу уят сана-ларди. Бу сўз ёзбек оиласига эриш туоларди. Ҳозир эса...

Хиёнатнинг ўзи нима? Балки уларнинг орасида тушунмовчилик бўлгандир... Оилада нималар бўлмайди дейсиз.

Бундай вазиятда аёл ёки эркак бироз енгилтакли килиб, дарров аж-
ралишга тушишади. Бир-бирларини
хиёнаткор деб айлашади. Менимча,
чин севган инсон хиёнатни ҳам кечиради. Бир-бирларининг юз-
ларига қора суркашга ҳақлари йўқ...

Шоира ҲАСАНОВА.
Саҳифани Санобар
ФАХРИДДИНОВА тайёрлади.

Бақалоқлик БОЛА УЧУН ХАВФЛІ

ЎҒЛИМНИНГ ИШТАХАСИ КАРНАЙ ЭДИ

Ўғлим Жавлон саккиз ёшгача чакқон ва келишган бола эди. Ҳатто унинг озғинлиги мени ташвишга ҳам соларди. Кийимларининг бўйи тўғри келса-да, елкаси осилиб турарди. Аммо, саккизга тўлганидан кейин у семира бошлади. Аввалига мен хурсанд бўлдим, ёнқоларига қизиллик юрганидан сунодим. Жавлон кундан-кунга оғирлигини ошириб борарди. Натижада унинг оҳорли кийимлари кўп бўлишига қарамасдан бошқасини сотиб олишга тўғри кела бошлади. Чунки улар сигмай қолганди. Бу энди мени ўйлантириб кўйганди. Ўғлимизнинг ушбу ҳолатини дадасига айтган эдим, у мени уришиб берди. Болага ширинликлар кўп ейшига ва доим компютернда ўтиришига рухсат бериб кўйганим учун, семириб кетаётган эмиш. Тез-тез жанжал бўлиб турдиган оиласизмизда эриминг бу ўшқириши яна бир дилхизалика олиб келди. Бакир-чакир авзига чиди. Шу пайт ўғлимнинг ошхонага ўтиб кетаётганига кўзим тушиб қолди. У музлатгичдан қўймоқни олиб, кайтиб хонасига кириб кетди. Шундан кейин мен аҳамият бердимки, қачон биз, эри-хотин жанжаллашсак, шу вақтда Жавлон овқатланиши бошлайди. Мен бу боғлиқдан ажабландим, аммо бошида буни муҳим бир сабаб, деб ўйладамиди. Аммо, ўғлимнинг кўчада болалар "бақалоқ" деб кулишганидан кейин, улар билан уришиб, юргириб ўйга кирган заҳоти овқат еганини ва шу вақтнинг ўзида компютернинг олдига ўтириб оғланини кўриб, айниқса, одамови бўлиб қолганини сездим. Бу семизлик натижасида ўғлим қабзиятдан қийналар, ҳансирап нафас оларди. Ахри дўхтирга мурожаат қилишга мажбур бўлдим. У бизга парҳез қилишимизни буорди. Аммо ўғлим бунинг уддасидан чикмади. Жавлон яхши овқатланишини канда килмай, ҳатто суюмли тамомларни кеътириб бермай кўйганимдага ҳам, нима егулик бўлса пақъос туширадиган дараҳага етиди. Шунда шифокор менга руҳшуносга учрашишимни маслаҳат берди.

Руҳшунос болам билан гаплашди ва оиласизмнинг барча аъзоларини қабулига келиши кераклигини айтди. Бу таклифа хўжайиним бошида каршилик килди, кейин Жавлон учун рози бўлди.

Руҳшунос қабулининг биринчи куни у бизга жанжаллашганимизда ўғлимиз қандай ҳолатга тушишига аҳамият беришимишни айтди. Кейин эса эри-хотин, ҳар биримиз ўзимизни Жавлоннинг ўрнига кўйиб кўришимизни маслаҳат берди. Шундай мен ўзимизни ўғлимнинг ўрнига кўйиб кўрдим. Иккита яқин одаминг арзимаган нарсалардан уришиб қолганди, жуда

Бугунги кунда тиббиёт мутахассислари болалар орасида ортиқа вазнлилар сони ортиб бораётганилигини кузатмоқдалар. Улар бўнга сабаб қилиб болалардаги кам ҳаракатлилик, бетартиб овқатланиш ва асосан руҳий ҳолатни кўрсатишади. Аммо аксарият ота-оналар фарзандларининг бу ҳолатни жиддий муаммо деб қарашмайди. Бола организмида йигилиб қолган ортиқа ёғлар эвазига қон айланиши сустлашиши ва иммунитет пасайшиб кетиши боис юрак, асад, ошқозон хасталиклари ва тез-тез шамоллаб колишилар содир бўлади. Шунингдек, улар ёши улгайган сайин ўртоқларининг "бақалоқ" деб кулишларидан сикилиб, тортичко, одамлар билан мумалага кириша олмайдиган бўлиб қоладилар.

Ёмон аҳволга тушар эксансан. Менинч, турмуш ўртоғим ҳам шу ҳолатни хис қилган. Шундан кейин биз — эри-хотин бошқа ҳеч қачон уришмаслика ва мумалазимини яхшилашга келишиб олдик.

Руҳшунос бизга бир - биримизни тушунишимишни, кадрлашимишни маслаҳат берди. Оиладаги мажаролар болага қаттиқ таъсир қилишини ўтириди. Ва шундан кейин, Жавлон ҳайрон қоларли даражада оза бошлади. Унинг ҳар доим тамадди қилиб юриши ҳам ўз-ўзидан йўқолиб қолди. Шундан кейин билдимки, ўғлимиз бизнинг уриш-жанжалларимиздан зада бўлиб кетганидан, бор алаами, ғазабини овқатдан олган экан.

Севара ДОЛИМОВА,
Фарғона вилояти, Кўкон шаҳри.

«СЕХРЛАНГАН» МАЛИКА ХАКИДА ЭРТАК

Қизим Нафисин мен семиз деб хисобламасдим. Аксинча, унинг дўмбоклиги мени суюнтиради: юмшоқина кўчалари, оёқчаларини айтмайизими, ўзи худди шиширилган шардек дум-думалоқ. Ўшанда Нафисининг оғирлиги 31кг, бўйи 122см. эди.

Нафиса тез шамоллаб қоларди. Шифокорлар бунга ортиқа семизлик оқибатида иммунитет пасайишини сабаб қилиб кўрсатишида эндокринологга муражат қилишимизни маслаҳат берисди. Эндокринолог қизимни текшириб, унга парҳез тавсия қилди. Её, углевод ва оқисли маҳсулотларни чегаралашни буорди. Шунингдек у овқатланиш режими ҳам ёзиб берди: овқатланиш вақтига қатъий риоя қилиш, йўл-йўлакай тамаддига барҳам бериш, овқат миқдорини камайтириш ва спорт билан шугулланни.

Аммо мен қизим бу қоидаларга риоя қилмаслигини билардим. Чунки у менинг қўйма дўлмаларим ва шинрингларимизсиз овқатланмасди. Бундан ташҳари қовирилган гўшт, лафмон, паловни ҳам яхши кўради. Спорт эса уни қизиқтирамас ва ҳаракатли ўйнларни ёқтирамасди. Нафисага фақат севимли кўғирчоги билан ўйнаб ўтириш ёқди.

Мен бу ҳақда шифокорга айтгандим, у: "-Кизингиз учун шундай ўйин ўйлаб топингки, бу унинг ҳаётига ўхшасин ва парҳезга ўндасин", — деди. Ўйлаб-ўйлаб, ниҳоят Нафиса учун "малика қўғирчок" ҳақида эртак тўқидим. У жуда чиройли ва нозик бўлади. Югуршиши, сузини яхши билади. Аммо унинг гўзлалигини кўролмаган яломогиз бир куни маликанни ҳеч ким ёқтирайдиган, семиз, хунар қилиб кўйибди. Маликаннинг бу ахволини кўрган сехрар шифокор унга ёрдамга этиб келибди ва ялмоғизни енгизди. Аммо, жодугар кампир енгилишидан оддин стол устида турган ширинликлар: муррабо, конфет, торларга ўз ёвзлигини сочиб юборишига улгурниди. Шундан кейин ким кўтрок, ширинлик, еса худди сехрланган малика сингари, семиз ва хунук бўлиб қоларкан.

"Биласанни қизим, шифокорининг айтишича, ҳозир ҳам бу сеҳр ўз таъсирини ўйқотманган экан", — деда эртагимга якун ясадим.

Менинг эртагимни Нафиса жуда ҳаяжон билан ёшитди ва югурни кўзгу олдига борди-да: "Ойижон, ахир мен ҳам сехрланган кўрган эканман. Бугун бувимнида олмало пирог ва шоколад егандим. Энди сеҳрни ўйқотишнинг иложи борми?", — деди. Мен: "Албатта, менда ҳамма ёзилганилари бор. Эртадан бошлаб ширинликларнинг барчасидан воз кечамиш, фойдали егуликлар, мевалар, сабзавотлар, балик ва сутли овқатлар истемол кила бошлайсан. Фақат ширинликларни байрам кунларга ейиш мумкин, келишидикми?", — дедим. Нафиса рози бўлди. Кейин эса "сехр"дан ҳолос бўлиши учун унга сузини ҳам тақлиф килдим. У бунга ҳам кўни.

Орадан ярим ийл ўтди. Жуда катта ўзгариш бўлди, Нафиса фақат озигина қолмасдан, шундай чиниқиди, бирор марта касал ҳам бўлмади.

Нилуфар БОБОЁРОВА,
Тошкент шаҳри.

ОНАЛАРГА МАСЛАҲАТЛАР Семизликдан ҳолос бўлишишнинг йўллари:

Парҳез. Ёғли ва углеводни овқатларни камайтириб минералли, витаминни маҳсулотларни истемол қилишини кўпайтириши.

Психотерапия. Кўпгина болаларда ортиқа вазн оиласидан нософлам мухитдан келиб чиқади.

Фитотерапия. Ортиқа вазнин табиий ўтлар дамламасидан фойдаланбон ўйқотиш мумкин.

Жисмоний машқлар. Эсда туғинг, болалиқдаги бақалоқлик инсоннинг кам ҳолатларда тарж этиди. Катта бўлгандага қанча ҳаракат қилинмасин ундан ҳолос бўлишишнинг иложи бўлмаслиги мумкин. Агар буни болангизга раво кўрмасангиз, унинг болалиқдан семиришига йўл кўйманг.

Дирроз ва Матлуба тайёрлашди.

Ўзимизни Жавлоннинг ўрнига кўйиб кўришимизни маслаҳат берди. Шундай мен ўзимизни ўғлимнинг ўрнига кўйиб кўрдим. Иккита яқин одаминг арзимаган нарсалардан уришиб қолганди, жуда

Хисоб-китоб қилинганда...

Француз анатом олимлари Доминик Леони ва Редти Бертельар инсонлар ҳәёти билан боғлиқ ажойиб ва қизиқарали маълумотни хисоблаб чиқишиди. Мана ўқиб кўринг.

✓ Аёллар ўз ҳаётлари давомида 25-тонна озиқ-овқат еб, 37 минг литр суюклик истемол қилишаркан.

✓ Эркаклар эса, ўз ҳаётлари давомида 22 тонна озиқ-овқат еб, 33 минг литр суюклик истемол қилишаркан.

✓ Инсон тилининг узунлиги ўртача 9 сантиметрни, оғирлиги 50 грамми ташкил этаркан. Шунингдек тил 17 боғлам мускулдан ташкил топганлиги сабабли ўта характеристикан бўларкан.

✓ Хар бир инсоннинг бошида ўрта хисоб билан 1-3 миллион дона соч толаси

булиб, бутун умри давомида кестирмасдан ўстириса умрининг охирига бориб сочининг узунлиги 9-10 метргача этаркан.

✓ Ўрта умр кўрган кишининг юраги бутун ҳаёти давомида жами 3 миллиарда марта уараркан. Оғирлиги борйиғи 300 грамм бўлган инсон юраги ўртача умр кўрганида, бутун ҳаёти даврида ўз томирларига юборган қонни хисобласа жами 200 минг километр узунлика эга бўларкан.

✓ Инсон ўртача умр кўрганда бутун ҳаёти давомида агар суткасига 8 солатдан ухласа, бир ойда умрининг 240 соатини, бир йилда 2880 соатини ўйкуда ўтказган бўлиб, бу бир йилда 120 кунини - яхни, 3 ойни ташкил этаркан. Шу хисобдан келиб чиқиб хисоблаганда 75 йил умр кўрганда ишни 25 йиллик умрини ўйкуда ўтказши аниқланган.

Лола АХМЕДОВА
тайёрлади.

(Боши ўтган сонларда)

КҮЙ

(21.03 — 20.04)

Күйлар түштни, айниңса, дудланган, көвүрілган гүштли таомларни яхши күришади. Озишларын үлар бир ҳафта давомида севимли маҳсулотлардан кешишларига тұғри келади.

Уларнинг озишига күйдеги пархез ёрдам беради.

Биринчи күн - хеч нарса емасдан иккى літр кефир ёки маъданли сув ичининг. Агар бутунлай оч қолишини иложи бўлмаса, унда кун давомида 200 грамм кок нонни чайнаб юриш мумкин.

Колган кунларда эса сувда пиширилган гуруч, сули, гречкаға бироз туз кўшиб ейишингиз керак. Кун давомида эса иккى літр сув ёки кўчий ичишингиз керак.

СИГИР

(21.04 — 21.05)

Бу буржадигилар энг нозик таъб инсонлардир. Улар тұғри келгандар нараси иявермайдылар. Овқатнинг нафакат таъмиға, балки, дастурхонға қандай қилип тортишига ҳам кatta ахамият берадилар. Лекин озишлары кийин эмас, мана бу пархез кифоя.

Нонушта - бир дона тухум ба бир стакан шакарсиз чой ёки қаҳва.

Тушлик - бир тарелка сабзатов ба бир бўлак гүшт.

Кечки овқат - кефир ва мевалар.

ЭГИЗАКЛАР

(22.05 — 21.06)

Эгизаклар бошқа бурж вакилларидан кўра чидамли. Агар зарур бўлса,

БУРЖИҢГИЗГА ҚАРАБ ОВҚАТЛАНДИ!

Сиз озиш учун қандай қилиб курашиш мумкинлиги ҳақида ўйлаб кўргани мисиз? Уна эсингизда бўлсан. Агар кўркм қадди-қоматга эга бўлмоқни истасангиз буржингиз бўйича овқатланишингиз керак.

хеч нарса емай оч юра олишлари, ёки кун давомида фархез сув ичишлари мумкин. Лекин уларга ҳам мана бундай пархез фойдали.

Уч күн давомида факат қайнатилган сабзавотларнинг суви ичилади.

Яъни карам, сабзи, лавлаги, пиёзни катта кастрюлда қайнатиб пиширилади.

КИСКИЧБАКА

(22.06 — 22.07)
Күнгилсизлик юз берганда қискичбакаларнинг иштахаси карнай бўлиб кетади. Уларга мана бу пархез тұғри келади.

Таомлар рўйхатидан гүшт, ёрма, картошка, лавлаги ва ширинликлар чиқариб ташланади. Қайнатилган ёки ёпилган маҳсулотларни ейишлари зарур бўлади. Тузланган, дудланган балиқларни ейиш ҳам таъкиланади. Сув ва турли ичимликларга эса бир бўлак лимон солригиз керак.

ТАРОЗУ

(24.09 — 23.10)
Тарозулар ҳамма нарасани ўзларига ёқсагина ейишиади. Уларга тавсия этиладиган мана бу пархезларнинг ёқмаслиги табиий.

Биринчи күн: факат мевалар, чой, шакарсиз қаҳва.

Иккинчи күн: факат хом ва консерваланган маҳсулотлар, кўкательлар, сув.

Учинчи күн: мевалар ва сабзавотлар картошкага ва сув.

Тўртинги күн: мевалар, шарбат ва чой.

Бешинчи күн: 200 грамм қайнатиб пиширилган гүшт, истаганча помидор, ширинликсиз ичимликлар.

Олтинчи күн: 200 грамм гүшт, картошкадан ташқари ҳамма сабзавотлар.

Еттинги күн: гуручли таомлар ва мевалар.

АРСЛОН

(23.07 — 23.08)
Буржларнинг шохи бўлмиш Арслон пархез қилиш учун аввало, кон гурухини аниқ билishi зарур. Пархез учун эса камидаги бир ой керак бўлади.

Кони I гурӯҳ бўлса - гўштхўлар, гўштни истаганча ейишлари мумкин. Факат кўк чой ва наъматат дамламасини ичадилар.

Кони II гурӯҳ бўлса - ёрмалар, бўтка ва ног маҳсулотлари еб, чой ва қаҳва ичишлари мумкин.

Кони III гурӯҳ бўлса - сут, катик маҳсулотлари ва пишок.

Кони IV гурӯҳ бўлса - Истаган нарсаларидан оз-оздан ейишлари мумкин.

БОШОҚ

(24.08 — 23.09)
Бурждошлар аввало ош-қозонга эътибор беришлари керак. Уларга оч-

лии тавсия этилмайди. Куйдаги шўрвалар ёрдам беради.

Олти дона помидор, олти дона пиёз, бир боян карам-чўч, дуна булғор қалампири, бир боян шивит етти литрли кастрюла солиб қайнатилади. Шўрва қайнаб чикнанидан кейин 10 минут баланд оловда, сўнг паст оловда қайнатилади. Пишигиз сабзавотлардан бўтқа тайёрлаш ҳам мумкин. Булар бир ҳафта давомида оз-оздан ейилади. Чой, помидор шарбати ва сув ичиш мумкин, аммо, қаҳва ичишингиз керак.

ЧАЁН

(23.11 — 21.12)
Бурждагилар озишина истиласалар, консерваланган маҳсулотлардан бозичешлари керак бўлади. Куйдаги таомномага риоя килишлари керак.

Эрталаб факат мева ва сабзавотлар.

Тушда - оқсили маҳсулотлар.

Кечкурун - углеводли маҳсулотлар ейилади, аммо, уларни аралаштириб бўлмайди. Овқатланишдан олдин мевалар, сўнг картошкини таомлар, охирда эса ширин газли сувлар ичиш мумкин.

Колган кунларда эса - кеч соат 6 дан кейин овқатланиш мутлақо таъкиланади.

ТОФ ЭЧКИСИ

(22.12 — 20.1)
Ушбу бурж остида туғилганлар учун семизлик муаммо эмас. Уларнинг қомати келишган бўлади. Чунки тоғ эчилари ҳамиша қоидага қараб овқатланишиади. Улар факат овқатларни аралаштириб юбормасликлари керак.

Яъни гўшти оқатлар ва

ундан тайёрланадиган маҳсулотларни аралаштирасликлари, кўймок ва гўшт билан көвурилган картоташдан воз кечишлари керак.

Улар озиши истасалар, таналарни кийнамасдан қўйидаги усул билан етти кунда озишлари мумкин.

Биринчи күн: Бир шиша кефир.

Иккинчи күн: Ҳар куни истемол қиласиган овқатларнинг тенг ярми камайтириб ейилади.

Учинчи күн: Бир шиша кефир ичасиз.

Тўртинги күн: Қундаклик овқатнинг тенг ярми.

Шу тартибда ҳафтанинг охиригача овқатланасиз ва сезиларли даражада озасиз.

КОВФА

(21.01 — 18.02)
Ковғалар озиш учун ўзларини кўп нарсадан чегаралashi зарур бўлади.

Эрталабдан то соат 12 гача иккى ҳафта давомида хеч нарса емаслик тавсия этилади. Факат ҳар куни ҳар ярим соатда бир стакандан газланмаган сув ичиб туришади.

Тушликка- балиқ ёки мол гўшти.

Кечкурун сут ва қатик, Шунингдек, ҳафтада иккى марта пиширилган тухум еса бўлади. Ноң, ёрма, сабзавотлардан (бодринг ва кўкательлардан ташқари) ҳамма маҳсулотлар таомномадан чиқарб ташланади. Қаҳва ва ҳар ўрнига, ялпиз, мойчекач ўлпаридан чой дамлаб ичилади.

БАЛИК

(19.02 — 20.03)
Бу бурждагилар учун пархез қилиш шарт эмас. Таналари талаб килмаган маҳсулотларни емай кўйсалар истаганларидан ҳам, чиройлироқ қоматга эга бўлишади. Бир ҳафта давомида куйдагига пархез қилсалар кифоя.

Нонушта: Бир стакан асалли чой.

Тушлик: Карамдан тайёрланган салат, куруқ мевалар ва ёнғоқ.

Кечки овқат: Лавлагили салат ва сабзавотлар.

Кун ора балиқ ва салатлар ейилади. Лекин бу вактда кунига уч лиртдан сув ичиш лозим бўлади.

(Давоми бор)
Дилбар ва Басира тайёрлашди.

ҚЎРҚУВ ОҚИБАТИДА...

Менинг набирам саккис ёшда, у жуда таъсирчан. Ҳатто, кундуз кунлари ҳам уйда ёлғуз қолишидан қўрқади. Уйкусидаги шигаб чиқади. Эта ёмони доим қўрқувада юради. Гўзлар бир ёшлигига шамоллашган эди. Шунданди пешоб ўйлида муаммо пайдо бўлди. Менинча бўйрагидаги ҳам касаллик бор. 5-б ўйлирки доим сийб қўйдиган бўйлиб қолди. Ўзинши бу ахволидан доимо хавфсизраб юради. Ҳатто тунда ўйготишимиши ёл-бўйи сўрайди.

Набирамга жуда ёрдам бергим келади, аммо нима қилиши билмайман.

Инобат ая.
Тошкент шахри.

Сиз ҳақсиз, набирангизнинг энг катта муаммоси - кўркув! Айнан ўша кўркув бўйракни касал қиласди, пешоб ўйларни бўшаштириб қўяди. Бу ҳолатнинг сабабини болалинг шамоллаши туфайлими деб тахмин килибисиз. Лекин шамоллаш жуда кам ҳолатларда пешоб ўйлига тасвир қилиши мумкин.

Кўркувдан содир бўладиган бу касаллик аксарият ҳолатда болалинг оиласига боғлиқ. Аммо сиз оиласигиз ҳақида хеч нарса ёзмабисиз. Набирангизнинг оиласи тўлиқими, қизалокнинг бу муаммосига ота-онаси қандай қарайди, уни уршишадими ёки йўқ? Сизнинг саволингизга тўғри жавоб бериш учун буларнинг ҳаммаси

ҳақида билиш жуда мумкин. Балки, набирангизнинг онаси ҳомиладорлик даврида бирон нарсадан қаттиқ кўрқандир. Бола онаси ва унинг сезгилири билан жуда боғлиқ бўлади. Онанин ҳар қандай вахмаси болага кўркув олиб келади. Демак, бундан келиб чиқадики бола кўркувни даволашни онадан бошлаш керак. Агар она совуқонлик билан қараса, у ҳолда балогат ёшига етгандинга кизалок бу нокуляй ахволидан кутулади.

Болага ёрдам беришнинг енгил усуслари бор. Арслонқўйрук, вале-

риана, ялпиз, кулмок(хмел) дарорив ўсимликлар яхши даво бўлади. Бу ўсимликларни (валерианада ишчи ташқари) қайнатиб эрталаб ва тунда болага ичириш керак. Асосан тунда ичириш жуда мумкин. Дамламанинг тайёрланиси: 1 ош қошиб ялпиз (арслонқўйрук ёки кулмокни 0,5 л. қайнатилган сувга солиб, 40-50 минут дамлаб кўйилгач, 1 ош қошидан навбати билан ичлади.

Валерианнинг спирт билан арапашмасини дарихонадан олиб, қизача уч ой уйқудан олдин ҳидлатиши керак.

Энг мумхими қизалокнинг ўзида ишонч ўйғотиш керак. Бунинг учун болани кўпроқ мақтаси зарур. Яна рақоға тушуб турши ҳам қизалоқча фойда беради. Аммо очик ҳавазаларда чўмиллишга асло ўйл қўймаслик керак. Шунингдек, қизалоқнинг овқатланишига ҳам эътибор берини лозим. Кўпроқ сут маҳсулотлари, мевалар ва сабзавотлардан истеъмол килса мақсадга мувофиқ бўлади.

АРОКЛИ ВАННА ШИРИН УЙКУНИ ТАЪМИНЛАЙДИ

Менинг ҳаётимда шундай ҳолат содир бўлди, қаттиқ асабайлашиш оқибатида уйкусизликка йўлидим. Буни даволаш учун нималар килиб кўромадим дейсиз, хеч бириси фойда бермади.

Бир рус кампира кўйидаги усул уйкусизликда айни даво эканлигини маслаҳат берди. Ухлаш вақти келганда бир тогора илик сувга бир стакан арок арапаштирилди. Тогорага ярим соат оёқни солиб ўтирилади. Бир ҳафтадан кейин уйкусизликдан асар ҳам қолмайди.

Сардор.
Гулистан шахри.

САБЗИ ШАРБАТИ- ЮРАК УЧУН ОЗУКА

Иккى йил один, қаттиқ сиқилиш оқибатида инфаркт бўлдим. Шифононадан чиққанимдан кейин ҳаёт тарзимни бирор ўзgartирша тўғри келди. Мумхими- хеч нарсадан кўрқаслини, доим дўхтирининг маслаҳатига кулок солиши ва барча ҳаракатларни юрак мускуллари ва томирларни озиқлантиришга қаратиш лозим.

Ҳар куни ўй шароитида янги тайёрланган сабзи сувига чой қошикнинг учдан бир кисмидаги ўсимлик ёки арапаштириб, кунига икки маҳал ярим стакандан ичиш лозим. Бу бўш ошқозонга ичилса янада самаралиро бўлади.

Мунаввар.
Когон шахри.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Софлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган кўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганилиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбая акциядорлик компанияси босма хонасида читтида Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йч. Босишига топшириш вақти - 20.00. Босишига топшириди - 21.00.

Газета таҳририят компютер базасида терилид ва саҳифаланди.
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-йч.

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 027-рәқам билан рўйхатта олинган.

Буюртма Г - 336. Формати А-3, ҳажми 4 табоб.
Адади - 15803. •
Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ

Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — Б. САЙДАЛИЕВА
Мусахих — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5

Сўраган эдингиз...

БАРМОКЛАРИНГИЗ ФАОЛЛИГИНГИЗНИ ТАЪМИНЛАЙДИ

Кейинги кунларда жуда асабий, ҳеч бир ишга кўл ургим келмайдиган, хаёл-паришон бўлиб қолдим. Бу қийин ахвoldан кутулиши чораси ҳакида маълумот берсангиз жуда миннатдор бўлардим.

Шоира ЭГАМОВА,

Ангрен шахри.

Бундай ҳолатга тушишингизнинг сабаби баҳор таъсири ёки камқонлик, танангизда дармондрилар етишмаслигидан бўлиши мумкин. Бунинг учун сизга бармоқларингиз ёрдамда бармоқларингиздаги биологик фаол нукталар босилади. Бу ички аъзоларнинг иш фаолиятини яхшилади. Ҳолсализники даволаш учун ҳар куни жимжилокларингизнинг тирноқка қыян кисмими укаланд. Кейин бошқа бармоқларингизнинг пастидан то учиғача (тирноқларингизгача) ён томонларини, кейин чор атрофларини укаланд. Ҳуналаш пайтида қўлларингизни паства осилтириб туринг. Бу жараённи амалга ошираёттанингизда ички аъзоларнинг "қизиш"ганини сезасиз.

Диккатнингизни жамлаш ва хотирингизни мустаҳкамлаш учун ўнг қўлингизнинг ўргатиб баромги билан чап кафтингизнинг ўртасини (марказий нутасини) 20-30 дакиқа босинг. Кейин эса қўлларингиз вазифаларни алмашсин. Бу машни ҳар куни бир неча марта тақорласангиз сизни қийнгичтан ҳолатдан ҳалос бўласиз.

Эсда тутинг! Бу тавсия қилинган машқлар доимий бажарилиб бориласди яхши самара беради. Энг мумхими бармоқлар ёрдамидан қилинадиган муолажа алоҳида вақт ёки жой танламайдиган оддий усуудир.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

ОРГАНИЗМДА КАЛЬЦИЙ ҲОСИЛ ҚИЛИШ

Хозирги кунда инсон танасида кальций етишмаслиги жуда кўп учрайди. Айниска болаларда. Кальцийни кўпайтириш учун биз кўпичча дорилардан фойдаланамиз. Аммо бундан ҳам самаралиро натижани инсон жисмоний ҳаракатлар туфайли ҳам тошини мумкин.

Қисқа масофага югуриш, "урдак юриш" ва ўтириб турни (асосан штанга кўтариб), сакраш билан доимий машгул бўлиши йўқотилган кальцийни тиклайди.

ЭРТАЛАБКИ МАШҚ МИЯНИ "ЎЙГОТАДИ"

Эрталаб тўшакдан турғач анча вақтгача уйқунинг тавсиридан чиқмалай юридиганлар туридан бўлсангиз, энг оддий жисмоний машқларни қилинг: Эгалиш, ўтириб-турни, ёки ва қўлларни ҳаракатлантириш машқлари шу заҳоти мияни "ўйғотади" ва сиз тезда қайноқ ҳаётга киришиб кетасиз.

ЖИЗЗАКИ БЎЛМАНГ

Агар сиз ҳар нарсадан таъбингиз хира бўлиб, асабайлашаверсангиз, бундай ҳолатда энг мумхими - ҷалғиш лозим. Китобни очиб, битта саҳифада нечта ҳарф борлигини сананг. Ёки соатга қараб 3-4 дакиқагача уни кузатиб туринг. Шунингдек, бир неча дакиқа бўйнингизнинг орқа томонидан елка билан кўшиб уқалаш лозим.

БОШИНГИЗ ОҒРИБ ҚОЛСА...

Агар баш оғриги сизни безовта қилса, ўз ҳаракатнинг билан чиқмалай оғридан кутулишингиз мумкин. Бунинг учун ўзингизни стул сунячигига ташланг ва бошингизни деворга теккизинг ёки стулда ўтириб, оёқларингизни ерга кўйинг. Сўнгра, қўлларингизни чўзуб тиззангизни ушланг. Бошингизни 2-3 дакиқа бўш кўйинг. Натижада мушакларингиз бўшшиб, баш оғриги тўхтайди.

Матлуба тайёрлади.